Največji slovenski tednik v Zedinjenih državah

Izhaja vsako sredo.

NASLOV uredništva in upravništva:
1951 W. 22nd Place Chicago, Ill.

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO — OFFICIAL ORGAN — IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

OFFICE:
1951 W. 22nd Place Chicago, Ill.

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

No. 46. Štev. 46. Chicago, Ill., 24. novembra (November) 1915 Leto 1. Volume 1.

Lokalne vesti.

— Dne 18. t. m. se je mudila pri županu Thompsonu posebna deputacija stavkujočih krojačev s prošnjo, da naj bi župan kaj ukrenil v prilog sklenitve miru, ali poravnave stavke. Tej deleg ciji je načelovala znana delavska organizatorica Miss Jane Addams. Župan ni bil tem zastopnikom stavkarjev nič kaj naklonjen. Izrazil se je naravnost, da noče, da bi se ga s silo k stavki priklopilo ... ni hotel nič poslušati, ko se mu je navajalo vzroke o uprizoritvi sedanje stavke krojačev. Tudi med znano delavsko unijo "American Federation of Labor" in med chikaškimi krojači vlada nesporazum, kajti ta delavska organizacija je odklonila sprejem njih strokovne zveze "Amalgamated Clothing Workers", ker so se ti svoječasno odcepili od mednarodnih unij.

Povodom zadnjih stavkarskih nemirov je bil neki stavkar Samuel Kaper umorjen po Italijanu Tony Panichiju, ker ga je na cesti dejanski napadel. Sodnik Mahoney je minuli teden Panichija popolnoma oprostil s pripombo, da se je ta umor izvršil v silobranu. Vse kaže torej na to, da stavka krojačev v Chicagu še ne bo tako kmalu končana.

— Glasom odredbe glavnega poštnega urada v Washingtonu, se ne more do preklica več pošiljati paketov kretom pošte v Avstrijo in tudi ne v Nemčijo. Kdor misli torej poslati kako božično darilo svojcem v staro domovino, je naj boljše, da jim pošlje denar, to pa še pred 1. decembrom, da ne dospe svota šele po praznikih naslovljencem v roke.

Iz Amerike so pošiljali zadnji čas naši rojaki kaj radi razna živila svojim znancem preko oceana. Glede takih paketnih pošiljatev je pa treba pomniti, da se ne more nikakor pošiljati v Avstrijo blaga iz Amerike popolnoma prosto. Pošiljatelj plača pač tukaj poštnino, stranka zunaj mora pa plačati uvoz, ali carino . Carina od kg. surove kave znaša K 1.— od sladkorja 60 vin.; od čaja K 3. Carina na nove obleke in obuvalo je tudi velika. V takih slučajih naj bi se poslalo strankam tudi denar, da lahko rešijo zunaj zavitke s pošte, inače se jim ne dostavijo.

— Predsednik najmočnejše banke v Chicagu, The Continental & Commercial Bank, George M. Reynolds poroča, da so se denarne uloge po raznih bankah našega mesta tekom zadnjih 18 let pomnožile za 350 odstotkov. Pred toliko leti nazaj so znašale skupne vloge $260,00.000, danes pa znašajo $1,149.000.000. Ta narastek je osobito zadnje mesec pripisovati evropski vojni, ker ljudje ne pošiljajo toliko denarja venkaj, kakor v mirnem času.

— Minulo soboto, dne 20. t. m. ob 8 uri zjutraj se je odigrala pred poslopjem Lincoln Telephone Exchange, na 1835 Larrabee St. krvava ljubimska žaloigra. Neki 35 let stari Jim Tracy je ustrelil svojo 18 letno izvoljenko Barbaro Kieninger, ker ga ni marala vsled starosti poročiti. Zavrnjen ženin si je pognal konečno še sam kroglo v glavo, da je kasneje v bolnišnici umrl.

— Dne 18. novembra se je vršila v prostorih na 722 Wabash ave. javna razprodaja raznih predmetov, koje so potniki 3 večjih železniških prog zadnje leto na vlakih pozabli. Med ostalim blagom je bilo največ dežnikov in solčnikov (2000) prodanih od 15 do $2 vrednosti. Ročnih kovčekov je bilo 300; te se je prodajalo strankam za slepo ceno z vsebino vred; to pa na način, da kupec ni nič vedel, kaj se je v kovčeku nahajalo.

Ameriške vesti.

Rev. John M. Solnce umrl.

Dne 15. t. m. je umrl v St. Paul, Minn., znani slovenski župnik Rev. John M. Solnce v 54 letu svoje dobe. Pograbila ga je jetika, za katero je že nekaj let bolehal. Rev. Solnce bo ostal ameriškim Slovencem v blagem spominu, ker je storil mnogo dobrega za razne naše severozapadne naselbine. O njegovem življenju piše Rev. J. L. Zaplotnik v knjigi "Amerika in Amerikanci" sledeče:

"Rev. John M. Solnce se je rodil dne 7. junija 1861 v Smledniku na Gorenjskem. Po dovršenih gimnazijskih študijah je prišel dne 19. sept. 1880 s sedanjim škofom v p. Trobcem v Ameriko, kjer je dovršil bogoslovje v St. Francis Seminary, Wis., ter bil dne 14. jun. 1884 po nadškofu Heissu posvečen v mašnika. Novo mašo je pel v cerkvi sv. Feliksa v Wabashi, Minn. Do dné 5. maja 1885 je bil pomočnik v kraju v Hokah, potem v Owatonni do 15. oktobra 1889 in do 19. sept. 1897 na župniji sv. Matevža v St. Paulu, nakar je prišel k sv. Neži, ko je dotedanji župnik, č. g. Trobec, postal škof. Tu je sezidal krasno novo cerkev, ki je stala 250.000 dolarjev; posvetili so jo dne 9. junija 1912. Dne 8. nov. 1912 je zapustil to župnijo in prevzel ono Marijinega Vnebovzetja.

Rev. Solnce je mnogo storil tudi za Slovence. V letih 1890 do 1894 je misijonaril med delavci v Montani in tam ustanavljal podporna društva. Enako je oskrboval Slovence v Jolietu, dokler jim ni dobil lastnega župnika v osebi Rev. F. S. Šusteršiča. V Owatonni je oskrboval tudi Čehe. V svoji nadškofiji je bil promotor fiscalis in examinator cleri."

Zarotnikom na sledu.

Washington, D. C., 22. nov. — Generalni državni pravdnik Gregory je sedaj uradno naznanil, da ima justični department že dosti dokazov in materijala na razpolago, iz katerega se zamore sklepati, da je izjava Dr. Josip Goričarja, bivšega avstrijskega konzula resnična. Dr. Goričar je razkrinkal nemško-avstrijske zarotnike v Zedinjenih državah, ki so hoteli siloma ustaviti izvoz municije zaveznikom v Evropo. Celo zadevo vodi A. Bruce Belaski, načelnik oddelka za investigacije pri justičnem departmentu.

Dne 17. t. m. se je ta posvetoval tozadevno v New Yorku z Dr. Goričarjem in urednikom lista "Providence Journal". O tem bode izdal poročilo justični oddelek šele čez nekaj časa. Iz sedaj posnetih dokazov je bil zapleten v to zaroto tudi avstrijski generalni konzul v New Yorku von Nuber, vsled česar bode skoraj gotovo odslovljen po zgledu Dr. Dumbe. Cela stvar se plete od strani naše vlade bolj tajno samo radi tega, da bi se dobilo vse zarotnike v pest. Dr. Goričar bo pri tem nastopil kot glavna priča v prilog naše vlade.

Dodatno k svoječasno izvršenem odpoklicu bivšega avstrijskega veleposlanika Dr. Dumbe se sedaj poroča, da je prejel Dr. Dumba od avstrijske vlade K 60.000 v svrho svoje zarotniške agitacije.

Vlada Zedinjenih držav ne bo v tem slučaju preje nastopila z odločilnim korakom, predno ne dobi v roke zadostne in popolnoma verjetne dokaze protipostavnega diplomatičnega delovanja avstrijskega generalnega konzula von Nuberja.

Protest Zedinjenih držav.

Washintgon, D. C., 22. nov. — Državni tajnik Lansing ima pripravljeno protestno noto, katero namerava poslati Nemčiji, Avstriji in Angliji, ker so te izdale prepoved za uvoz kontrabantnega blaga. Zedinjene države imajo namreč vsled te odredbe občutno škodo.

Vlada Zedinjenih držav se bode sklicevala v tem slučaju na trgovske pogodbe, koje so bile sklenjene s temi državami še pred vojno. V tej pogodbi ni nikake klavzule, da bi se ne smelo v slučaju te ali one vojne pošiljati iz Amerike v Evropo gotove vrste blaga. Predsednik Wilson bode ta protest nemudoma proučil, na kar se ga odpošlje potom poslanikov v Evropo.

K potopu "Ancone".

Washington, D. C., 22. nov. — Državni department je dobil od ameriškega poslanika v Rimu, Thomas Nelson Page uradno potrdilo o potopu italijanskega potniškega parnika "Ancona". V tem poročilu se zagotavlja, da je neki avstrijski podvodni čoln streljal najprvo na brezžični brzojavni aparat "Ancone" brez kakega varnostnega signala. Ameriški konzul Mason v Algieru pa semkaj poroča, da naj Zedinjene države ostro nastopijo napram avstrijski vladi, ker se je streljalo na potopljeno "Ancono", ko se je ista že ustavila. Ker je izgubilo na tem parniku tudi nekaj ameriških državljanov svoje življenje, bode sedaj naša vlada zahtevala od Avstro-Ogrske primerno odškodnino.

Za povečanje trgovske mornarice.

Washington, D. C., 22. nov. — Ker se je zadnje dni popolnoma ustavilo promet med Italijo in Švedsko, ter našimi državami, se bo obrnil trgovinski tajnik Redfield na kongresno zbornico, da bi se najelo za prekoatlantski tovorni promet več prevoznih ladij naše mornarice, katerih se neobhodno ne rabi.

V raznih pristaniščih Zedinjenih držav se nahaja namreč ogromno tovornega blaga za evropski izvoz; ni pa zato dovolj parnikov na razpolago. To zadevo se bode torej skoraj gotovo ugodno rešilo pri prihodnjem kongresnem zasedanju meseca decembra.

Dva nova "dreadnaughta".

Washington, D. C., 22. nov. — Ker je kongres dne 3. marca t. l. odobril gradbo dveh novih bojnih ladij, št. 43 in 44, se bode sedaj razpisalo ponudbo za to delo. Vsak izmed teh "dreadnaughtov" bode veljal $7,800.000. Dolg bode 624 čevljev in bo zavzemal 32.000 ton.

Kar se tiče armature se bode ta "dreadnaughta" opremilo z najbolj modernimi strelnimi topovi. Za gonilno moč se bode rabilo gorilno olje.

Obsojen bankir.

Morris, Ill., 20. novembra. — Znanega bankirja Chas. B. Munday, nekdanjega lastnika propale La Salle St. Trust & Saving banke v Chicagu je tukajšnja porota obsodila na 5 let ječe v državnem zaporu. Ta zanimiva obravnava je trajala celih 6 tednov.

Usmrčenje anarhista.

Salt Lake City, Utah, 19. nov Danes zjutraj ob solnčnem izhodu so ustrelili na dvorišču tukajšnjega zapora anarhista Joseph Hillstroma, ker je le ta svoječasno umoril J. G. Morrisona in njegovega sina. Hillstrom je bil član zloglasne zveze anarhistov I. W. W. Dasiravno je prosilo več tisoč državljanov, da naj guverner države Utah pomilosti tega morilca, ni ta prošnja nič pomagala. Med prosilci je bil tudi sam predsednik Wilson. Ta guverner hoče namreč iztrebiti vse člane I. W. W. iz države Utah.

Predno so Hollstroma ustrelili, se je branil z vsemi silami tako, da so ga le iztežka posadili na neki stol. Pred smrtjo je obsojenec govoril sledeče: "Gospoda, jaz umrjem s čisto vestjo, jaz nisem storil nikedar kaj slabega v svojem življenju. Jaz umiram kot bojnik ker nočem umreti kot strahopetec. Dobro! Jaz grem. Good bye. Jaz grem. Jaz grem!"

Že po preteku 1 minute in 10 sekund po oddanih strelih je proglasil zdravnik, da je Hillstrom mrtev.

Njegovo truplo bodo prepeljali na stroške zveze I. W. W. v Chicago, kjer se ga bo potem pokopalo na nekem pokopališču nedaleč od tega mesta.

Pravočasna rešitev.

Erie, Pa., 21. nov. — Vsled hudega snežnega viharja se je potopila včeraj v tukajšnjem pristanišču kanadska tovorna ladja "Bob Roy". Rešilno moštvo ji je pa dospelo še pravočasno na pomoč, da se je spravilo na varno vseh 7 mož, zaposlenih na tej ladji.

Glasom poročil iz raznih pristanišč ob velikih jezerih se je vsled včerajšnjega "blizzarda" potopilo tudi več drugih manjših tovornih parnikov.

Nesreča na lovu.

Eagle River, Wis., 20. nov. — Ker je bil Henry Maki včeraj na lovu ustreljen menda vsled nesreče, iščejo sedaj v celem Vilas okraju morilca. Dosedaj se je pridružilo šerifom že nad 200 civilistov, da izsledijo storilca. Splošno se sodi, da je postal Maki žrtev lovske neprevidnosti, ker se je oddalo nanj strel, v mislih, da je jelen.

Očitanje Fordu.

San Francisco, Cal., 20. nov. — Na tu se vršečem glavnem zborovanju delavske zveze "American Federation of Labor" se je očitalo znanemu tovarnarju avtomobilov Henry Fordu skebstvo, ker ne uporablja pri gradbi svoje nove tovarne v Oklahoma City unijskih delavcev. Vsled tega se je sprejelo resolucijo, naj se stavi tvrdko Henry Forda, iz Detroit Mich. na črno listo.

Inozemske vesti.

Bitolj v rokah Bolgarov.

London, Anglija, 19. novembra. Iz Soluna na Grškem je došlo danes semkaj poročilo, da je padla zadnja važna srbska postojanka, mesto Bitolj Bolgarom v roke. Da bodo Srbi izgubili tudi to mesto se je sklepalo že nekaj dni nazaj, ker so si Bolgari podjarmili prelaz Babuna s Prilepom. S tem se je zadalo južni srbski armadi zadnji hud udarec; rada ali nerada se bode morala sedaj umakniti čez mejo na Grško, ali pa v Črnogoro in v Albanijo.

Mesto Bitolj se prostira samo 15 milj od grške meje in je bilo drugo največje mesto na Srbskem z 60.000 prebivalci.

Srbi zajeti.

Dunaj, Avstrija, 20. novembra. Glavna srbska armada, ki se drži v gorovju na meji Novi Pazarja in Sanjaka je od Avstrijcev in Nemcev skoraj popolnoma zajeta. Sedaj se nahajajo naše čete samo še 30 milj od Mitrovice in Pristine. Srbom ne bo kazalo vsled tega drugače, kakor da se pomaknejo dalje v Črnogoro ali v Albanijo.

Dasiravno je nastalo v teh krajih zelo slabo vreme, skuša naša armada vseeno zapreti Srbom pot pri Uzicah ob reki Uvac. Ondi smo zajeli že Javor, ki je 25 milj severno oddaljen od Razke. Istotako je padla ondi v naše roke važna gorska strategična točka Gola Planina.

Kursumljivo, 30 milj odaljeno na severni strani od Niša so si podjarmili Nemci. Sedaj imajo glavno pot za prodiranje proti jugu odprto.

Bolgarsko poročilo.

Solun, Grška, 22. novembra. Iz glavnega bolgarskega vojnega stana se poroča, da operirajo bolgarske čete na južni strani Niša zelo uspešno. Ondi so zavzeli srbsko mestece Grdeljice, ki leži ob glavni železniški progi Niš-Solun.

Desno bolgarsko krilo je že v tesni zvezi z Avstrijci in Nemci ob Raska-Radan črti. Sedaj je ta bojna črta 80 milj dolga ter se veže samo še 20 milj do skrajne srbske zapadne obmejne točke. Srbi imajo vsled tega samo še 35 milj na široko prosto pot, da se lahko umaknejo v Črno Goro.

Bolgarske izgube.

London, Anglija, 20. novembra. Glasom poročil z balkanskega bojišča je trajala zadnja dva dni huda bitka med bolgarsko armado in francoskimi četami. Na skrajno južni strani Srbije in Bolgarije napredujejo Francozi zelo uspešno. Tako so zavzeli ti važno postojanko Kasturino na severni strani Rabrovega. Istotako so pognali Francozi Bolgare nazaj na fronti pri Kruševici. Tukaj se sodi da so izgubili Bolgari v dveh dneh 10.000 mož; konečno so se morali umakniti nazaj severno ob desnem bregu reke Vardar; Angleži se pa pomikajo dalje proti Valandovo-Razrovem.

Italijanske čete v Solunu.

Carigrad, Turčija, 22. novembra. Kakor se semkaj iz Soluna poroča, je došlo zadnje dni tjakaj pet večjih transportnih dalij z italijanskim vojaštvom, kjer se je isto izkrcalo. Italijani se bodo sedaj pridružili francoski in angleški armadi, ki operira na južnem Srbskem.

Zahteve ententnih zaveznikov.

London, Anglija, 22. novembra. Tukajšnji list "Star" je prinesel danes poročilo iz Rima, da bodo ententni zavezniki uročili Grški svoj ultimatum oziroma zahtevo, da naj se Grška nikakor ne pridruži centralnim zaveznikom. Pri tem bode osobito nastopila Italija. — Grška naj bi se vsled te zahteve nič ne umešavala v sedanje balkanske operacije. Dalje naj Grška pusti pri miru vse one angleške, francoske, ali srbske vojake, ki bi morda v slučaji sile zbežali preko meje na Grško. V obče se sodi, da bode grški kraj tem zahtevam ugodil.

Avstrijski podvodni čoln potopljen.

Rim, Italija, 22. novembra. Danes se je uradno sporočilo, da je bil dne 18. novembra v Sredozemskom morju potopljen neki avstrijski podvodni čoln. Splošno se sodi, da je to oni podvodni čoln, ki je streljal na potniški parnik "Ancono" in je isto potopil.

Italijanski parnik potopljen.

Syracuse, Italija, 22. novembra. —V Sredozemskem morju je nek sovražni torpedni čoln potopil veliko trgovsko ladjo "Bormida". Moštvo in potniki so se še pravočasno rešili.

Obstreljevanje Gorice.

Rim, Italija, 20. novembra. — Tretja huda bitka v soški dolini za posest Gorice traja že tri tedne. Pod vodstvom generala Cadorna se pomikajo naše čete vedno bolj in bolj proti doberdobski planoti. Ondi se nahaja sedaj že približno 1500 naših poljskih topov, ki uspešno merijo v samo še 12 milj oddaljeno Gorico, ki je vsled bombardiranja že skoro vsa v razvalinah.

Vse kaže na to, da bodo morali Avstrijci odpoklicati nekaj ojačenja iz severnega in srbskega bojišča, ako hočejo, da ne pade Gorica in Trst nam v roke!! osobito še radi tega, ker se bo v kratkem našo obmejno armado pomnožilo na pol milijona mož.

Dne 18. t. m. je oddelek avstrijske zračne flotile zopet metal bombe na mesto Verono, Udine, Vincenzo in Grado. Samo v Udinah je bilo vsled tega ubitih 12 oseb, 19 pa ranjenih, v Veroni pa 4.

Avstrijsko poročilo.

Berlin, Nemčija, 20. novembra. —Kakor se uradno poroča iz Dunaja, so se vsi zadnji poizkusi Italijanov izjalovili zavzeti z obstreljevanjem doberdobrsko planoto ob soški fronti; torej tudi Gorica še ne bo padla sedaj Italijanom v roke.

Angleška mornarica.

London, Anglija, 22. novembra. —Anglija ima sedaj v službi približno 3000 raznih bojnih ladij, ki se nahajajo v vodovju okoli Velike Britanije. Zadnji čas se je oborožilo mnogo trgovskih ladij v vojne svrhe; te imajo osobito nalogo, da lovijo podmorske mine v bližini angleškega obrežja. Na vsakih 80 manjših bojnih ladij je prideljen en "dreadnaught". Vsa angleška mornarica patrulira sedaj 2000 milj dolžine v angleškem vodovju.

Nemške izgube.

Ženeva, Švica, 22. novembra. — Zadnji uradni izkaz o izgubi Nemcev na bojnem polju zavzema zopet 79.464 ubitih, ranjenih in pogrešanih. Dosedaj znašajo skupne izgube Nemcev 2,178.918 mož.

Stroški mobilizacije v Švici.

Bern, Švica, 22. novembra.—Uradno se poroča, da so znašali skupni stroški koncem oktobra t. l. povodom mobilizacije švicarske armade že $51,000000.

Povečanje ruske armade.

London, Anglija, 22. novembra. —Glasom poročila nekega lista v Kodanju se Rusija skrbno pripravlja za zimsko vojno kampanjo. Rusija je odpoklicala zadnji čas pod orožje vse, za vojno sposobne mladeniče in može. Na ta način se bo ruska armada pomnožila za več milijonov mož.

Nemcem primanjkuje bakra.

London, Anglija, 22. novembra. —Ker je nastalo na Nemškem splošno pomanjkanje bakra, je vlada odločila, da naj se vzame ves baker na cerkvenih strehah po raznih večjih mestih. Tako so že porušili veliko bakreno— pločevinasto streho katedrale v Bremen, ter so isto nadomestili z opeko.

H konzistoriju kardinalov.

Rim, Italija, 20. novembra. — V ministrskem svetu se je rešilo včeraj važno točko glede bližajočega se konzistorija kardinalov, ki se ima vršiti tukaj prihodnji mesec.

Ker pridejo na to zborovanje tudi cerkveni zastopniki iz Nemčije in Avstrije, se bode izdalo vsem tem uradne potne liste, da ne bodo imeli nikakih zaprek na svojem potovanju. Konzistorij kardinalov se bode vršil po naročilu papeža za pogajanje svetovnega miru.

Dopisi in društvene vesti.

Lorain, Ohio.

(Iz šole sv. Cirila in Metoda.)

Dragi g. urednik!

Prosimo Vas, da bi priobčili ta dopis od nas, učencev tukajšnje šole sv. Cirila in Metoda.

Prvi teden tekočega meseca, dne 4. novembra smo dobili novega dušnega pastirja, čast. gospoda Josip Škur-ja. Takoj prvo jutro, ko je sem prišel, je gospod že prišel v šolo in z nami govoril. Ko je vstopil v šolo, smo mu zaklicali iz celega srca: Dobro došli, dobro došli, dragi častiti gospod!

Gospod je gotovo mislil, da to bode vse, kar bodemo zanj storili, kajti zelo je bil iznenaden popoldne, ko smo ga poklicali v šolo, da bi ga slovesno pozdravili. Vsi smo poklicali čast. gospoda in mu zopet zaklicali: Dobro došli! nakar smo zapeli "Polni veselja smo danes, ker smemo pozdraviti Vas" itd. Potem je Mary Ambrožič, deklica osmega razreda, v imenu vseh šolarjev pozdravila č. gospoda s sledečim govorom:

"Ljubljeni in predragi naš pastir! Bodite nam pozdravljeni, dragi častiti gospod, da, tisočkrat pozdravljeni! Iz celega srca se veselimo, da Vas smemo pozdraviti in Vam zaklicati: Dobro došli, dobro došli!

Naša srca so prepolnjena z veseljem, ker imamo Vas dragi gospod, sedaj v naši sredini in čutimo, da nam boste zares dober in ljubeč oče. Mi Vam obljubimo, da hočemo Vam le veselje delati. Vse bodemo storili, karkoli bodete zahtevali od nas.

"Prosili bodemo ljubega Jezusa, da Vas naj obilno blagoslovi, da Vam naj da zdravje in srečo tukaj v Lorainu. O ljubi Bog naj da, da bi mnogo mnogo let tukaj bili in delovali za naš blagor. On naj blagoslovi vsako Vaše delo z obilnim uspehom.

"Toda, četudi smo še otroci, vemo, da duhovnikov poklic je težak, in da Vaša pota niso posuta le s cvetlicami, temveč tudi s trnjem.

"Vendar, dragi naš duhovni oče, če Vas ljubi Bog obišče s križi in težavami, Vam bode dal tudi milost, jih potrpežljivo prenašati, in s tem si boste zaslužili prekrasno krono v nebesih, katere se boste veselili celo večnost.

"Še enkrat Vam obljubimo, da Vas hočemo ljubiti in ubogati in Vam v vsakem oziru le veselje delati. Iz celega srca Vam še enkrat kličemo: Dobro došli, dobro došli, naš predragi častiti gospod!"

Po končanem govoru smo mu podali krasen šopek cvetic, kajti cvetlice so ja znak ljubezni, in navsezadnje smo pa zapeli: "Hvala večnemu Bogu."

Čast. gospod Skur se je potem nam zahvalil za veselje, katero smo mu napravili. Rekel je, da z nobenim denarjem na svetu nam ne bi mogel poplačati tega veselja. Tudi pohvalil je naše petje, rekel je, da naši glasovi so kakor angelski. Potem nam je podelil blagoslov in nam dal "free afternoon."

Mi smo zares veseli, da imamo tako dobrega dušnega pastirja. On je do nas kakor najboljši oče, in vsak dan komaj čakamo, dokler pride v šolo. Tudi z nami se igra, kar nas zelo veseli.

Dragi gospod urednik, ne bodite hudi, ker je naš dopis tako dolg, saj se sedaj bodemo nehali.

Srčno Vas pozdravimo,

Philip Omahen,

v imenu drugih 7. in 8. razreda.

Chicago, Ill.

Iz urada društva Marije Pomagaj št. 78 K. S. K. J., Chicago, Ill. se naznanja, kakor je bilo že poročano na tem mestu, da bodo članice omenjenega društva nekaj ukrenile, da se naša bolniška blagajna nekoliko poveča.

Torej naj bode s tem omenjeno, da se naša vrla dekleta že prav pridno učijo ulog za uprizoritev zanimive in lepe igre v 5 dejanjih "Nežka z Bleda." Ker je sedaj ob nedeljah nekako bolj tiho in žalostno tu v Chicagu radi zaprtih gostiln, zatorej se nudi vsakemu lepa prilika v nedeljo dne 26. decembra t. l. razvedriti se in zabavati v naši cerkveni dvorani, So. Lincoln St. in W. 22 Pl. Ta dan se bo namreč vršila gorinavedena gledališka igra "Nežka z Bleda." Pričetek ob 2 uri naprej in zvečer ob pol 8 uri.

Torej dragi mi rojaki in rojakinje! Pridite ta dan vsi in pripeljite s sabo Vaše prijatelje in znance, ker ne bo nikomur žal, če se bo udeležil te prireditve.

S spoštovanjem

Marija Kobal, tajnica.
2040 W. 22 Place.

Iz urada društva sv. Frančiška Saleškega št. 29 K. S. K. J., Joliet, Ill. — S tem se naznanja članom navedenega društva, da je bilo sklenjeno na seji dne 7. novembra, da bomo imeli adventno spoved dne 4. decembra 1915. in skupno obhajilo dne 5. decembra, to je drugo adventno nedeljo pri sv. maši ob 8. uri. Vsled tega so člani našega društva naprošeni, da se udeleže kolikor mogoče v velikem številu.

Ravno tako je dolžnost vseh članov zgoraj omenjenega društva, da se udeležijo prihodnje seje, dne 5. decembra, ker bo to glavno letno zborovanje in volitev odbora za leto 1916. In še več drugih važnih stvari bo pri tej seji na dnevnem redu; v prvi vrsti bomo razmotrivali o zadevi uvedbe otroškega oddelka pri naši Jednoti. Ker je bilo veliko število članov našega društva še pred zadnjo konvencijo K. S. K. J. zato, da se naj sprejme oddelek za otroke, je sedaj dana zopet lepa prilika, da se naj članstvo društva izrazi o tem. Potem bo dal gnavni odbor K. S. K. J. to točko na splošno glasovanje, kar bode gotovo v zadovoljnost celemu članstvu in tudi za napredek K. S. K. J.

Dalje se tudi uljudno vabijo oni rojaki, katerih število je še precej veliko v naši naselbini, da še niso pri nobenem podpornem društvu, — da naj pristopijo k društvu sv. Frančiška Saleškega št. 29, ker je pristopnina za to društvo znižana za nedoločen čas samo na $1.00 S tem je dana torej vsem onim lepa prilika, kteri želijo stopiti pod zastavo lepo napredujočega podp. društva in naše slavne K. S. K. J.

Pozdrav do vseh članov društva sv. Frančiška Sal. št. 29 in celega članstva K. S. K. Jednote!

John Lekan, tajnik.

NAZNANILO.

Vsem članom društva sv. Petra št. 30 K. S. K. J. v Calumet, Mich., se s tem naznanja, da se bode vršilo letošnje **glavno zborovanje** in volitev društvenih uradnikov za l. 1916 v nedeljo, dne **28. novembra** t. l. ob 2. uri popoldne v društveni dvorani.

Ker je treba, da pridejo v odbor delavni in za društveni blagor ter napredek vneti možje, je dolžnost vsakega člana, udeležiti se tega zborovanja.

Calumet, Mich., dne 15. nov. 1915.

Mihael Majerle, predsednik.
John R. Sterbenz, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Alojzija št. 88 K. S. K. J. Mohawk, Mich. —Gorinavedeno društvo je na svoji seji, dne 7. novembra enoglasno sklenilo in odobrilo točko, da naj se ustanovi pri K. S. K. J. še otročji oddelek. Vsi člani našega društva so mišljenja, da bi bilo to velike koristi in za napredek članstva K. S. K. J. ter rojakov v Ameriki.

Zaeno prosim s tem, da mi vsi člani našega društva pošljejo svoje stare cerifikate, ali pa naj iste sami prinesejo do prihodnje seje v decembru, ker jih moram poslati na glavni urad Jednote.

Z bratskim pozdravom

Joseph Butala, tajnik.

NAZNANILO.

Vse člane društva sv. Antona Pad. št. 72 K. S. J. Ely, Minn., se prosi in opozarja s tem, da naj se zanesljivo udeležijo naše glavne letne seje, ki se vrši **v nedeljo dne 28. novembra t l.** ob 2 uri popoldne v navadnih prostorih.

Ta dan imamo na dnevnem redu samo volitve novih uradnikov za leto 1916 in še kakšne druge točke v korist društva. Torej ste še enkrat prošeni, da se za gotovo vsi udeležite te seje. Kdor od iste izostane, bo kaznovan po pravilih. Navadna seja bo pa zopet po navadi, to je dne 12. decembra po prvi sv. maši. Tedaj se bo pobiralo asesment kakor običajno vsak mesec.

Sobratski pozdrav

Louis Perušek, dr. tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Roka št. 113 K. S. K. J., Denver, Colo. — Tem potom se opozarja vse člane omenjenega društva, da se bode vršila naša izvanredna seja v nedeljo, dne 28. novembra t. l. ob 9. uri zjutraj. Pri tej seji se bode volilo odbor za leto 1916.

Torej Vas prosim dragi mi člani, da se vsakdo udeleži te seje. — Kdor izostane od iste, — se bo ravnalo ž njim po pravilih. Pridite vsled tega vsi, brez izgovora na to sejo, dne 28. novembra; opravičilo se bo samo onega, ki bo ta dan delal, ali bolan.

Dalje naznanjam tudi tem potom sklep naše društvene seje, da se kupi daljnogled za srečkanje v korist društvene blagajne in da mora vsak član kupiti, ali vzeti eno srečko. Za zunanje člane se je izvolil poseben odbor, ki vzame srečke zanje. Srečkanje se vrši dne 31. decembra 1915 na 4881 Washington St. En žreb (srečka) velja 25c, koje lahko dobite pri sobratu John Baudek in Franko-tu, ali pa pri društvenem tajniku.

Pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. Jednote!

Louis Andolšek, tajnik.

Iz urada društva Vit. sv. Florijana št. 44 K.S.K.J. So. Chicago, Ill.

Tem potom se vabi vse člane gorinavedenega društva, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje dne 5. decembra t. l. ker se bo na tej glavni letni seji volil odbor za l. 1916.

Kdor izmed članov izostane od te seje, se ga bo kaznovalo, kakor v to določajo naša društvena pravila.

Ob enem tudi opominjam vse one člane, ki so zaostali z mesečnim asesmentom, da naj istega plačajo do prihodnje seje inače se bode ž njimi ravnalo strogo po naših pravilih.

Sobratski pozdrav

Jakob Smrekar, tajnik.

(štev. 46 in 47.)

NAZNANILO.

Iz urada tajnika društva sv. Vida št. 25 K. S. K. J., Cleveland, Ohio.

Glasom sklepa društvene seje z dne 6. nov. t. l. naznanjem s tem uradnim potom, da bode imelo naše društvo svojo izvanredno, ali volilno sejo dne **28. novembra t. l.** to je v nedeljo popoldne ob 2 uri v Knausovi dvorani. Na tej seji se imajo voliti društveni uradniki za leto 1916 vsled česar so naprošeni vsi člani, da se iste polnoštevilno udeležijo ter da naj glasujejo vsak po svoji volji.

Naj ne bode pri tem nikake izjeme za člana, da bi se te seje ne udeležil, ali pa izgovarjal da ni o tej seji ničesar vedel, kajti "Glasilo K. S. K. Jednote" dobiva vsak društvenik pravočasno v roke. Njegova dolžnost je torej, da naj najprvo pregleda društvene in Jednotine zadeve, ali tozadevna poročila v našem uradnem Glasilu. To velevajo tudi pravila naše K. S. K. Jednote. Toliko v blagohotno upoštevanje in ravnanje!

Z bratskim pozdravom

Joseph Russ, tajnik.
dr. sv. Vida št. 25 KSKJ.

Iz urada društva sv. Jeronima št. 153. K. S. K. J., Canonsburg, Pa.

Cenjenim članom in članicam našega društva se s tem naznanja, da se je sklenilo na naši zadnji mesečni seji, da se naj člani v polnem številu udeležijo prihodnje letne seje, vršeče se dne 5. decembra t. l. Kdor brez vzroka od iste izostane, plača $1. v društvene blagajno.

Na tej seji se bode volil namreč odbor za leto 1916; pridite torej vsi in si izvolite može po volji, da ne bo potem nepotrebnega besedičenja!

S sobratskim pozdravom

John Pelhan, tajnik.

Iz urada društva sv. Janeza Krstnika št. 11 K. S. K. J., Aurora, Ill.

Ker se nam bliža zopet konec leta, se bode vršila glasom društv. pravil zadnja in glavna seja dne **5. decembra t. l.** Na tej seji bo volitev odbornikov za l. 1916 in več drugih, važnih točk. Zato prosimo vse cenjene člane našega društva, da se te seje udeležijo v polnem številu. Nihče naj se ta dan ne izgovarja.

Osobito so prošeni oni člani, ki morda zaradi malega nesporazuma ne prihajajo redno k mesečnim sejam, da naj se blagovolijo v prihodnje udeležiti vseh mesečnih sej; ostalo članstvo se bode pa po možnosti prizadevalo, da bode vsem ustreženo.

Nadalje so prošeni tudi oni člani, ki še društvu dolgujejo, da naj blagovolijo zaostalo do prihodnje seje poravnati, kajti to je neobhodno potrebno, da bomo društvene račune, ali knjige zaključili in uredili za predložitev nadzornikom in izročitev novemu odboru za leto 1916.

Prosi se konečno tudi vsakega člana, kadar kdo premeni svoj naslov, naj to naznani društvenemu tajniku, da mu uredi pošiljanje "Glasila K. S. K. Jednote."

Z bratskim pozdravom

Odbor.

Collinwood, O.

Slavni odbor K. S. K. Jednote!

Spoštovani gospodje!

Jaz, zdolaj podpisana Jozefa Kozemell, bivajoča v Collinwood, O., dajem s tem v javno znanje, da sem prejela dne 1. novembra t. l. od K. S. K. J. potom društva sv. Jožefa št. 12 v Forest City, Pa., znesek $1000.00 (en tisoč dolarjev) kot posmrtnino po mojem pokojnem možu Frank Kozemell, ki je dne 2. sept. t. l. umrl v Collinwoodu, O. Dotičnik je bil član društva sv. Jožefa št. 12 K. S. K. J. v Forest City, Pa.

S tem se prav lepo zahvaljujem gg. odbornikom in tudi vsem članom K. S. K. J. za gorinavedeno posmrtninsko podporo. Ta denar bode meni in mojim trem hčerkam tolike koristi, da nam ne bo treba trkati na tuja vrata ter prositi kos kruha. Vsakdo si lahko predstavlja, kaj preostane revni vdovi s tremi otročiči, tukaj v tuji zemlji, če ji zakopljejo moža, — če ni spadel dotičnik v nobeno društvo, ali Jednoto. Radi tega Vam cenjeni Slovenci in Slovenke širom Amerike iz lastne izkušnje svetujem ter kličem: Pristopajte v podporna društva, posebno v taka društva, ki so v zvezi s K. S. K. J. Pristopite sedaj, dokler je še čas, — da ne bo prepozno, kajti nihče ne ve ne ure ne minute, kdaj ga gospod Bog pokliče k sebi s tega sveta. Jaz priporočam torej K. S. K. Jednoto vsem rojakom, kot najboljšo, najsigurnejšo in največjo slovensko podporno organizacijo v Ameriki in drugod.

Spoštovanjem

Jozefa Kozemell.

K 100 VELJA SEDAJ LE $15.30

Za $15.30 Vam pošljem sedaj 100 Kron v staro domovino.

Če želite svojcem v staro domovino poslati kakšno **božično darilo** v obliki denarja, se Vam nudi sedaj najlepša prilika. Ne zamudite časa. Pošiljatve so jamčene.

Tudi izdelujem vsakovrstne pravoveljavne listine in izvršujem vse, v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene države in staro domovino.

Se Vam priporočam spoštovanjem

JOSIP ZALAR,
1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POZOR! Kadar se nahajate v gostilni,

3 pristne pijače, 2 zdravilne.

zahtevajte vedno dobre, zdrave in pristne pijače, in te so A. Horwatove: **Importirani Brinjevec, Slivovec, Tropinovec, Grenko Vino in Kranjski Grenčec.** Moja tvrdka je prva i edina samostojna, ki importira žgane pijače in zeliščna naravnost iz Kranjskega. Rojaki, zapomnite si, da je **A. Horwatovo Grenko Vino** napravljeno iz najboljšega californijskega rudečega vina in iz najzdravejših zelišč ter nadkriljuje vse druge pijače te vrste za človeško zdravje. Ravno tako Kranjski Grenčec. Posebno ako pijete slabo žganje, ne bo nikdar škodovalo, če denete polovico tega grenčeca vmes.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

NE ZAKASNI.

Pridi in si oglej naše lepe

zimske obleke, suknje (Mackans)

Naše obleke so ukrojene po najnovejši modi, takozvane 'Peck Victor'.

V naši prodajalni dobite vse oprave, dalje obuvala za moške in dečke (šolarje)

Mi izdelujemo obleke za moške po meri.
Cene od $15.00, $18.00, $20.00 in naprej.

Naše blago je vse jamčeno, ali garantirano.—Cene primerne.

Pridi in si oglej prejo našo zalogo, predno greš k tujcu. Pokaži da nisi nevoščljiv domačim trgovcem in da se držiš gesla **Svoji k svojim!**

Patlogar & Thomas
133 So. Union Ave. vogal D. ceste, Pueblo, Colo.

Imam še nekaj takih priveskov in brošk za člane in članice K. S. K. J. v zalogi in jih prodajam: fino pozlačene po $2.00 (prej $3.00). 14 kar. zlate po $6.00 (prej $8.00). Imam jih v zalogi samo jaz.

F. Kerže,
2711 So. Millard Ave., Chicago, Ill.

VRNIMO SE!

V LEKARNAH

CENA $1.00

Prav radi se spominjamo onih dni, ko smo bili krepki in polni zdravja in življenja, in ko si bil v zvesti, da je ta svet nebeški raj, poln sreče in veselja za nas. Kaj nas je zadelo, da nismo več onega mnenja; da smo premenili svoje navade in se odtujili od srednje poti, ki se imenuje zmernost v vsaki stvari? Vrnimo se k starim navadam, k navadni hrani, k bolj resnemu delu, k svežemu zraku, a zlasti pa moramo pazno skrbeti za svoje prebavne organe, da preprečimo zabasanost in nje posledice, ter slabost in nervoznost. Kakor hitro opazimo nered, ne pozabimo na

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To zdravilo je jako važnega pomena, ker pospešuje delovanje prebavnih organov in tako nam povrne prejšnje navadno zdravje za dobo dokler zopet ne pademo v razvade.

To zdravilo tudi —

PREKINE BOLEČINE IZ DROBJA,
ODSTRANI ZABASANOST,
DOPRINESE OKUS DO HRANE,
POMAGA PREBAVLJATI,
OKREPČA PREBAVNO MOČ,
OHRANI ORGANE DELAVNE,
ODSTRANI NERVOZNOST.

Urejuje, okrepčuje, daje novo moč, prepreči in odstrani zabasanost, potolaži glavobol, daje pomoč dekletom in ženam v slučaju neprilik, ter vseh drugih enakih boleznih.

Ako hočete preprečiti bolečine, imejte vedno priročno TRINERJEV LINIMENT in ribljite telo z njim kadar čutite najmanjšo bolest, bodisi revmatično ali nevralgično. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Jos. Triner

Izdelovatelj

1333-39 S. ASHLAND AVENUE CHICAGO, ILLINOIS

Canonsburg, Pa.

Cenjeni sobrat urednik: —

Malokdaj se čita kaj novega iz naše slovenske naselbine v tem listu. Žal, da Vam moram tudi sedaj naznanjati le žalostno novico o smrti našega blagega in ljubljenega sobrata John Sedmak-a, ki je dne 12. t. m. za vedno zatisnil svoje oči v najlepši dobi 31 let v bolnišnici v Washington, Pa. Pokopan je bil dne 15. novembra na katol. pokopališču v Canonsburg, Pa.

Naš blagopokojni sobrat Sedmak je bil ustanovnik našega društva sv. Jeronima št. 153 K. S. K. J. in društva "Postonjska jama št. 138 S. N. P. J. Bil je vedno agilen in dober član društva ter točen plačnik. Vsem naj bi bil v tem za lep zgled ter posnemanje! — Če hočemo, da bo naša dobrodelna mati K.S.K.J. stala v nesrečah ob naši strani, — posnemajmo našega pokojnega sobrata John Sedmaka! Bodimo vedno točni s plačevanjem mesečnih prispevkov in ravnajmo se po društvenih in Jednotinih pravilih!

Naš pok. John Sedmak je bil tudi velik prijatelj katoliških listov. Zadnjič je bil izvoljen tudi zastopnikom našega društva sv. Jeronima; žal pa, da zaradi svoje bolezni ni mogel tega urada izvrševati. Bolehal je 6 mesecev, kolikor nam znano za črevesno jetiko. Vsled nasveta zdravnikov se je dal operirati v nadi, da bi še okreval; a usoda mu pri tem ni bila mila, ker ga je božja roka poklicala k sebi.—Sedaj ga krije že prezgodna jama!

Naš pokojni sobrat John Sedmak je bil doma iz vasi Koritnice na Notranjskem. Tukaj zapušča eno sestre, brata, dva mala fantiča, žalujočo soprogo in še več drugih sorodnikov. Vsem prizadetim izrekam tem potom naše iskreno sožalje! — Sveti naj mu večna luč!

John Pelhan, tajnik.

NAZNANILO.

Tem potom prosim, da se člani društva Sv. Družine štev. 5 K. S. K. J. v La Salle, Ill., prihodnje seje polnoštevilno vdeležijo. Na dnevnem redu je volitev društvenega odbora za leto 1916. Seja se vrši v navadnem prostoru **prvo nedeljo v decembru.** Kdor se iste ne vdeleži, plača 50c kazni kot pravila zahtevajo.

Prosim pa vse naše društvenike, da bi se vsaj enkrat zmotili v tem starem letu in plačali zaostali dolg in storili svojo dolžnost napram društvu.

Na zadnji mesečni seji se je odobrilo tudi predlog sobrata glavnega tajnika zaradi sprejetja otroškega oddelka k naši Jednoti. To bi bil lep napredek in zagotovljen obstoj naše slavne Jednot.e

Sklenilo se je že pred nekaj meseci, da se vrši naša veselica na starega leta dan, ali 31. decembra. Veselični odbor je vzel v najem Math. Kumpove prostore od 6 ure zvečer do druzega dne do opoldne. Kaj več bom poročal prihodnjič zaradi te veselice.

Pozdrav vsem sobratom in sosestram naše Jednote!

John Pražen, tajnik.

Iz urada društva Marija Sedem Žalosti št. 50 K. S. K. J., Allegheny, Pa.

Člani in članice gorinavedenega društva so naprošeni, da mi blagovolijo poslati, ali pa prinesti svoje certifikate (testamente); kajti kmalu bo prišel čas, da jih bo treba poslati v glavni urad Jednote, kakor sem že zadnjič omenil. Jednota bode izdala sedaj vsem članom nove certifikte namesto starih. Kdor mi torej ne bo poslal ali izročil pravočasno certifikata, naj si sam prišteva krivico, če ne dobi novega.

Dalje naznanjam, da se vrši prva prihodnja seja, ali XVII. glavno zborovanje našega društva dne 12. decembra t. l. v K. S Domu. Začetek pobiranja denarja bo ob pol eni uri popoldne; seja se bode pa ta dan vršila v nadstropju plesne dvorane (Dancing Floor) in ne zdolej zaradi premalo prostora. Vsled tega so naprošeni vsi člani, da se te seje polnoštevilno udeležijo točno ob določenem času in da naj plačajo svoje asesmente predno se prične zborovanje. Med sejo ne bo mogoče plačati prispevkov, ker bo treba čakati, da se ista zaključi.

— Opominjam torej še enkrat vse člane, da se udeležijo tega glavnega letnega zborovanja, kajti drugače so podvrženi kazni 50c. Le bolezen in delo oprošča člana od neudeležbe.

Nadalje so naprošeni člani, da naj ne pljujejo na tla v zborovalni dvorani, ter da naj se tudi kajenja malo zdržijo, kajti drugače nam ne bi odbor K. S. Doma dopustil zborovat v plesni dvorani.

Vsaka glavna letna seja je zelo važnega pomena, ker se bo na isti volil novi društveni odbor za l. 1916. Kot sedanji tajnik Vam želim in svetujem, da bi si izvolili zmožne može, kojim bo blagor in napredek društva pri srcu. Pri tej stvari naj se ne ozira na prijateljstvo itd.

Želeč Vam pri tem obilno uspeha, ostajem Vam vedno udani sobrat,

Frank Trempuš, I. tajnik.

NAZNANILO.

Društvo Marije Device št. 33 K. S. K. J. v Pitsburgh, Pa., bode imelo letno in glavno sejo dne 5. decembra t. l. ob enem bode volitev uradnikov za l. 1916. Zaradi tega so člani omenjenega društva naprošeni, da se polnoštevilno udeležijo te seje, drugače bodo morali plačati kazen 50c glasom društvenih pravil. Izjema je le delo in bolezen.

Zaradi obširnega dnevnega reda pri tej seji se ta prične točno ob 1 uri pop. Člani se tudi prosijo, da plačajo vse svoje asesemnte v redu, da bo mogoče zaključiti račun za tekoče fiskalno leto.

Vsem cenj. krajevnim društvom želim pri bližajočih se gl. sejah največ uspeha osobito pa društvu Marije Device št. 33.

Z bratskim pozdravom

John Filipčič, tajnik.

Slike iz vojne.

KLANJE NA HRIBU SV. MIHAELA.

Simon Širca piše "Slovencu:"

Po dolgem marodiranju sem prišel zopet na fronto. Mnogo mojih tovarišev je odšlo v druge kraje. A mnogo jih je tudi tam gori nad nami, od koder ni vrnitve. Ostale tovariše sem našel v vasi .... Pred 7. uro so prišli iz ognja na spočitek. Sedeli so za kamenito mizo in srkali črno istrsko vino. Nekateri so še imeli krvave rokave in hlače, — drugače pa so bili vsi zamazani od blata. Ni čuda, da sem pritegnil nase njihovo pozornost, ko sem jo primahal v čedni, zlikani obleki. Skoro hkrati so mi zaklicali v pozdrav.

"Pa si se zredil," mi pravi eden, medtem ko smo si še podajali roke. "In stotnikov sluga" sem vprašal, iskajoč ga z očmi po družbi — "kje pa je on?" Moj sosed, četovodja Debenjak si je z roko obrisal pot raz čela ter s čudnim vzdihom, pomaknivši si kapo do obrvi, pristavil: "Da, da, naš Tone! Kmalu, ko si odšel je bil odslovljen kot sluga in pridejan k fronti. Bil je v turnusu v B. in tako je prišlo, da je bil on prost, kadar smo bili mi v jarkih in obratno. Pri zadnjih nad vse krvavih bojih za hrib sv. Mihaela se vsled strašnega ognja nismo mogli izmenjati in ostali smo v jarkih celih 36 ur. Bili smo strašno trudni, lačni in žejni. Proti večeru smo videli Toneta, ki nam je nesel malo mrzlih jedi. Usoda je hotela, da se je tik nad njim razletel šrapnel. Ničesar ni ostalo od njega. Koščki mesa so viseli po redkih vejah grmičevja in to je bilo vse. V našem sosednem jarku je eksplodiralo par granat. Vsi so bili krvavi in strašen je bil pogled na to pozorišče, kjer so ležali razmesarjeni kosi junakov. Tudi oni niso imeli več hrane, a so vztrajali kakor mi. Vsled vedno ljutejših napadov smo se morali umakniti v naslednje pripravljene jarke. Italijani so planili za nami in streslo me je, ko je nek italijanski vojak pobral iz mlake krvi kos plesnivega kruha, katerega je imel pri sebi naš vojak, ko ga je raztrgalo. V nobeni restavraciji nisem videl človeka, ki bi jedel tako slastno, kakor je oni Lah pohrustal ta krvavi dar božji. Moj sosed pa je pomeril in še predno je pogoltnil zadnji košček se je prekucnil. Je pač tako, da ni usmiljenja. Kričanje ranjencev je bilo pa vendar pretresljivo. Videl sem italijanskega ranjenca, ki je potegnil iz žepa neko sliko in poljubljajoč jo je izdihnil. Ko smo Lahe pregnali smo našli to sliko s podpisom: Dio ti salvi, figlio mio! (Bog te reši, sin moj!) Drugi so ihteli "mamma mia, o Die e santa Madona." Pri takih trenotkih vojak postane človek-samaritan in ni me sram, da me je bolelo srce..."

Pri teh besedah si je moj pripovedovalec utrnil solzo. Z rokami si je podprl glavo in zamišljeno je gledal v kamenito mizo. Nastala je trenotna tišina, kar zopoje trobenta "Antreten."

Fantje so odšli zopet v jarke, le jaz sem ostal pri mizi sam, čisto sam, vtopljen v stotisočero spominov.

Drugo jutro so se fantje povrnili, a Debenjaka ni bilo več med njimi. Bog ga je vzel...

Kako je v Gorici?

Iz zasebnega pisma posneto: Zdi se mi, ko sedim v sobi za mizo, da niti vojske ni. Vse tiho in mirno in nobenega strela se ne sliši. Danes (26. sept.) opoldne sem bila na O. dvorišču. Videla sem, kako so Italijani obstreljevali naš zrakoplov, ki je letel proti Brdom. Visoko je plaval, italijanski streli niso zadeli. Ves v malih oblakih je bil naš zrakoplov. Šel je daleč v Brda in najbrže tudi v Italijo, kajti dolgo ga ni bilo nazaj. Po enourni vožnji se je zopet srečno vrnil v Gorico na vežbališče. — Danes so Italijani obstreljevali Podturen. Škode sicer ni velike. Par hiš so poškodovali. — Zvečer sem se ulegla k počitku. Sladko sem zaspala. O polnoči me zbudi strašen pok. Kaj je? Vstala sem in šla k oknu. Komaj okno odprem — spet strašen pok, potem še eden, dva trije. Spoznala sem, da tik za našo ulico so naši streljali in pošiljali Italijanom težke svinčene bombone. — Včeraj (25. sept.) je ubilo eno ženo, dve ranilo. Ljudje vse premalo pazijo nase. Ni varno ob vsakem času hoditi po ulicah. — Pri Novem mostu so laške granate ubile dva vola. — Danes sem izvedela, da so hoteli Italijani priti skozi Kalvarijo v Podgoro, ker čez ne morejo. Vrtali so hrib in napravili so že veliko luknjo. Naši so to zapazili in njih delo je bilo zaman. — Vojaki Hrvatje hodijo na sprehod celo do Oslavlja. Pravijo, da se nič ne bojijo italijanskih krogel. In celo do Števerjana so se že priplazili. — Mesto je snažno. Živil pa ni v Hotovlju. Pravijo, da bo v kratkem boljše.

Iz zasebnega pisma z dne 27. sept. posnemamo: Danes Lah hudo strelja na mesto. Granate frčijo posebno na Semeniško ulico, kjer je bolnišnica Rdečega križa. Začel je streljati okoli 9. ure dopoldne. Žive duše ni tam okoli semenišča. Vse se je poskrilo. Ubogi ranjenci v semenišču. Seseda je bilo nekaj žrtev pri tako besnem ognju. Saj vihra na poslopju velikanska zastava Rdečega križa, ki se s prostim očesom lahko vidi celo do Števerjana doli. Streha je razbita. Jaz sem bila tudi v nevarnosti, ker ravno takrat sem šla mimo Maistave hiše. Celo uro sem se stiskala v bližnjem hodniku. — Naš del mesta (Via Vetturini) je še varen. "Šolski" in "S. Gregorčičev dom" sta še nepoškodovana. — Danes je sovražnik streljal tudi na šempeterski kolodvor. Pričakujemo nemirnejših dni.

Kako so Lahi vzeli Gradež.

Dunaj. "Pol. Korr." poroča: V jutranjih urah 24. majnika so priplule pred Gradež štiri laške ladje, ki so prej obstreljevale vojašnico v Porto Buso in ujele tamošnji oddelek obrežne obrambe. Ker je bilo poveljniku v Gradežu, stotniku Stiegler ukazano, naj se sovražniku ne upira, se je umaknil. Zvečer 24. majnika je vkorakalo v Gradež 30 besaglierov, ki so razobesili na cerkvenem stolpu laško zastavo. Poveljnik besaglierov Campiero je v občinski pisarni zaplenil 3000 kron, ki so bile namenjene, da se preskrbe prebivalci z živili, ki jih je pričelo tako primanjkovati, da je več sto žensk demonstriralo. Poveljnik Gradeža se je moral podati v Videm, da preskrbi potreben živež. Sivolasega gradeškega župnika so nato prisilili, da je moral moliti v cerkvi za zmago laškega orožja, a v cerkev je prišlo le malo ljudi.

Skleptik je oni človek, ki izgubi zvestobo v samega sebe.

BODITE PREPRIČANI

kadar ste poslali denar v staro domovino skozi "A. S.", da bo isti prišel zanesljivo in točno v roke prejemnika, in sicer tako sigurno ter brez vsakovršnega odbitka v 20. do 30. dneh, kakor če mu ga bi Vi osebno vročili.

Gostoma slišimo, da pridejo denarji poslani skozi našo družbo, po več dni prej kakor pisma.

Nad **stotisoč kron** smo že letos poslali, pa še ni bilo pritožbe.

Mi pošiljamo denar po pravi **dnevni ceni denarja,** katera se menja.

V stari domovini izplača denar c. kr. pošta **potom c. k. poštne hranilnice na Dunaju ali v Budimpešti, ali potom Prve Hrvatske Štedionice u Zagrebu.**

Denar nam pošljite po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro zastonj, poštnem ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočenem pismu kar gotov papirnat denar.

Mi imamo **najboljšo zvezo,** po kateri pride denar **najzanesljivejše** in se izplačuje **najtočneje.**

Mi garantiramo vsako pošiljatev.

Lastniki naše družbe so znani slovenski veljaki in so eden za drugega odgovorni, zato se ni bati nikakoršne neprilike, če pošljete denar skozi naše posredovanje.

* * *

BOŽIČNA DARILA

v staro domovino pošiljajo rojaki in rojakinje najrajše V GOTOVEM DENARJU. Posebno letos bodo božična darila iz Amerike tolikobolj dobrodošla in hvaležneje sprejeta, ker tam vlada pomanjkanje in silna draginja radi vojske.

5 kron pošljemo zdaj za.....$ 77
50 kron pošljemo zdaj za..... 7.64

100 KRON ZA $15.19

500 kron pa za.....$75.45

Pri teh cenah je poštnina že vračunana.

Predno pošljete večjo vsoto pišite nam za nižje cene, da Vam prihranimo denar.

Pošiljatve in pisma naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

"ČAS", edini slovenski mesečnik, kteri izhaja na 36 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo en dolar —Posamezne številke 25c.

Naslov:
"Čas", 2711 S. Millard Av., Chicago, Ill.

M. POGORELC
trgovec z zlatnino
29 E. Madison St. Room 1112.
CHICAGO, ILL.
Pišite po cenik!

United Undertaking Co.
POGREBNIKI
Podjetje, s katerim se v sveti tudi Slovenci.
Na vogalu Union & D. St., Pueblo, Colo.
Se priporoča Slovencem za blagohotno naklonjenost.
3.17.16

Marija Sluga

2225 So. Wood St. Chicago, Ill.
TELEPHONE: Lawndale 8390.
izkušena in z državnim dovoljenjem potrjena **BABICA**
se uljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam.

Vsem Slovencem in Hrvatom priporočam mojo gostilno
"Hotel Flajnik",
3329 Penn Avenue,
v kateri točim vedno sveže PIVO, ŽGANJE, VINO IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.
Priporočam se cenjenemu občinstvu v najobilnejši obisk. — Vsi znanci in neznanci vedno dobrodošli!
NA SVIDENJE!
GEO. FLAJNIK, LASTNIK,
3329 Penna Ave. ..Pittsburg, Pa.

☞ZA VSEBINO OGLASOV ni odgovorno ne uredništvo, ne upravništvo.☜

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovencem, da ulagajo denar pri nas bodisi na čekovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulantno postrežbo.

Plačujemo po 3% obresti na denar uložen na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar če živite v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Združ. držav.

Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužbenca: g. Jos. Dunda, predsednik nadzornega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kursu. Oddajamo v najem varnostne škrinjice po $3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Poslopje, v katerem so naši uradi je lastnina te banke.

Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital $150,000. Rezervni sklad $300,000.

"NASLOV"

V slučaju da bi kterikoli čitateljev po raznih državah kadarkoli potreboval kaj za nakup pohištva (hišne oprave) kakor: pečij, postelje, omare, preproge itd. ali vse kar k temu spada, naj se obrne za cene in pojasnila na sledeči naslov:

A. GRDINA, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Blago pošiljam v zadovoljnost odjemalcev; to jamčim s svojim poštenjem. Ker trgujem že nad 11 let, imam že dovolj skušnje in upam da marsikomu točno postrežem in mu prihranim kak dolarček.

Z odličnim spoštovanjem se priporočam

ANTON GRDINA, trgovec in pogrebnik.

Pozor krajevna društva K. S. K. J.

Kadar potrebujete nova društvena pravila, pisma ali koverte, vstopnice za razne veselice ali druge tiskovine, obrnite se tudi na:

Narodno Tiskarno
2146-2150 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILLINOIS

Ta Vam bode izvršila vse tiskovine v najboljšo zadovoljnost glede cene in ličnega dela. Pri nas je vse osobje unijsko. Imamo tudi Slovence zaposlene.—Osobito Vam priporočamo zelo pripravne in prikladne "Vplačilne knjižice" za člane, ali članice, katere rabijo tajniki ali blagajniki pri mesečnih sejah. Te knjižice so sestavljene zelo praktično za vsako društvo. Imajo posebno razdelbo vplačevanj in potrdila za 10 ali 20 let. Razdelba asesmentov je narejena na posebni tabelici in na podlagi "National Fraternal Congress Rate". Knjižice so tiskane ali narejene v malem žepnem formatu in so trdo vezane. Pišite po vzorec, kojega Vam dopošljemo takoj brezplačno.

Opomba: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote."

Martin Nemanich
slovenska gostilna in restavracija
Rojaki Slovenci vedno dobrodošli!
Zaloga in prodaja pristnega
domačega vina.
Telefon: Canal 80
1900 W. 22nd St. Chicago, Ill.

JOSIP PERKO
SLOVENSKA GOSTILNA
2236 S. Wood Str. Chicago, Illinois
Telefon: Canal 298
Se priporoča rojakom Slovencem za obilen poset. "Dobra postrežba in dobra pijača", to je moje geslo.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA
kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD
prodaja
JOSIP SVETE
1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

CONCORD RDEČE VINO	CATAWBA BELO VINO
60c. galona.	80c. galona

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

—Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.—
Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

GLASILO K. S. K. JEDNOTE.

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravništvo:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:
Za člane, na leto.....$0.60
Za nečlane.....$1.00
Za inozemstvo.....$1.50

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA.

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:
For Members, per year.....$0.60
For Nonmembers.....$1.00
For Foreign Countries.....$1.50

31

Zahvalni dan.

Širom Zedinjenih držav se bo obhajal jutri zopet pomenljiv praznik "Zahvalni dan," kterega so se očetje naše nove domovine že pred več stoletji radi spominjali. Pravzaprav izvira ta praznik že iz davne poganske dobe. V zgodovini je čitati kako so razni, še necivilizirani narodi darovali ob gotovem letnem času svojim bogovom v zahvalo poljske pridelke, živino i. t. d.

Dandanes so pa prešle slične daritve že iz navade; pač pa izražamo skupno zahvalo Stvarniku nebes in zemlje ob tem času v naših srcih, ali z molitvami. Na Zahvalni dan se zahvaljujemo Bogu, da nas je ohranil še pri življenju, in za vse, od Njega prijete darove in dobrote.

V starem kraju smo obhajali ta dan običajno vsako prvo nedeljo v mesecu novembru, za našo novo domovino je pa postavno določen Zahvalni dan zadnji četrtek v mesecu novembru.

Čeravno živimo v republiki, ali svobodni državi, kjer je uveljavljena popolna verska svoboda, moramo dati vladi Zedinjenih držav priznanje, ker tako spoštuje versko prepričanje in priznava javno Boga. Da je temu resnica se je treba ozirati samo na proklamacijo, kojo je naš predsednik Wilson zopet izdal v Washingtonu letos dne 20. oktobra, da naj ameriško ljudstvo praznuje in obhaja Zahvalni dan dne 25. novembra na primeren in spoštljiv način, da naj se ta dan vsakdo brez razlike zahvali v gorečih molitvah božji Previdnosti za vse prejete milosti.

Predsednik Wilson se je v tej proklamaciji oziral tudi na sedanje hude čase v Evropi. O tem omenja, kako so Zedinjene države napredovale v času, ko je bila skoraj vsa Evropa v vojni. Predsednikova proklamacija glede letošnjega zahvalnega dne se glasi dobesedno sledeče:

"Že dolgo časa ima naše ljudstvo to hvalevredno navado, da se v sadonosnem jesenskem letnem času zahvaljuje Večnemu Bogu za obilen blagoslov in milosti, ktere je nam, kot narodu naklonil. Leto, ki se bliža sedaj že h koncu, odkar smo obhajali zadnjič naš narodni Zahvalni dan, je bilo leto preizkušnje zaradi svetovne vojne, ali raznih svetovnih razburkanih izprememb; bilo je pa tudi leto posebnega blagoslova za nas.

Drugo leto miru se nam je zagotovilo, — drugo leto, v katerem ne mislimo samo na naše dolžnosti napram samim sebi in človeštvu, temveč da se tudi zavedamo številnih odgovornosti, ktere je nam naložila vojna, ki je skoraj vso Evropo zapletla v sebe. Mi smo lahko povdarjali naše pravice in pravice človeštva, brez da bi prelomili prijateljstvo z velikimi narodi, s kojimi smo imeli posle. In med tem, ko smo si ohranili naše narodne pravice, smo lahko izvrševali vse dolžnosti in smo uporabljali privilegije pripomočkov, ki naj bi služili v svrho dokaza, da je bila naša želja: ohraniti splošno prijateljstvo s svetom, ter da smo pri tem nastopali nesebično.

Naša skušnja in zmožnost postreči vsem, ki so se naše postrežbe posluževali ob času svetovne krize, se je vsled milosti božje Previdnosti povečala, da smo imeli pri tem lepe uspehe. Naš povoljni finančni položaj je nam pripomogel, da smo sledili potrebnim trgovskim gibanjem, dasiravno bi bila ista drugače lahko vojna premenila. Naše ljudstvo je prišlo vedno bolj in bolj do treznega spoznanja, kako se mora zadržati ob času, ko se ves svet trese vsled nepopisnih dogodkov in nesreč.

Izjemni odnošaji v takih časih so storili mnogo za spoznanje naše narodne zavesti; dalje so utrdili naše zaupanje v principe miru in svobode, po katerih smo vedno stremili. Iz teme in britkosti smo prišli do bolj resnih mišljenj, do bolj čistih nazorov za splošen dobrobit ljudstva. Mi smo napredovali, med tem ko so se drugi narodi bojevali. Naša prosperiteta se nam je ohranila in se nam bo ohranila le tekaj, če bomo tembolj skušali izvrševati one življenske dolžnosti, kojih bojujoči se narodi današnjih dnes ne morejo izvrševati.

Na podlagi tega določam jaz, Woodrow Wilson, predsednik Zedinjenih držav, da se praznuje četrtek, dne 25. novembra t. l. kot dan zahvale in molitve. Jaz priporočam ljudstvu širom države, da naj ta dan ne dela. Ta dan naj se daje zahvalo Vsemogočnemu Bogu bodi si doma, ali pa v hišah molitve.'

Woodrow Wilson."

Vsekakor moramo priznati, da je ta predsednikova proklamacija mojstrsko sestavljena, ker se ozira na današnje časovne razmere. Iz teh stavkov našega predsednika veje duh patrijotizma, spoštovanja do vere in Boga in ljubezen do svojih podložnikov. Kakor skrben oče, 100 miljonov članov velike narodne družine, nam svetuje, kako se nam je zadržati v sedanjih razburkanih časih, da bomo zamogli obdržati še v prihodnje preljubi mir in slogo, bodisi že medseboj, ali pa z drugimi narodi.

Rojaki Slovenci širom Amerike! Zopet je nam napočil dan, kterega se moramo iz celega srca spominjati. Letošnji 25. november je že drugi naš Zahvalni dan, da ga lahko mirno in brezskrbno obhajamo v naši novi svobodni domovini ob času največje in najstrašnejše zunanje svetovne vojne. Le pohitite v mislih samo za trenotek tjakaj v staro domovino, kako bi vi obhajali letošnji 25. november? Marsikdo izmed nas bi že trohnel, bodisi tamkaj na severni, ali pa doli na južni bojni poljani. — — Marsikdo izmed nas bi zdihoval v kaki vojaški bolnišnici vsled hudih ran, dobljenih na bojišču in marsikdo izmed nas bi moral delati kakor črna živina v vojnem ujetništvu če bi ne bil šel v Ameriko. Iz pisem, ktera dobivamo od doma lahko posnemamo, kako se našim domačim sedaj godi na Slovenskem. Skoro vsakdo nas blagruje, da smo utekli največjemu zlu vseh nesreč, to je vojni. Marsikdo si želi biti sedaj tudi tukaj v naši sredini, kjer vlada svoboda, mir in ljubezen do bližnjega. Da zares, mi si lahko danes predstavljamo, da živimo v nebesih, oni, onstran oceana pa v — — peklu!

Upajmo vsaj, da je to naš poslednji Zahvalni dan v dobi svetovne vojne. Spominjali se ga bomo pač še leta in leta, osobito radi tega, ker smo ga prebili v deželi, kjer je birokratizem, soldateska, militarizem, in volja kronanih glav že davno pozabljena in nepoznana. — Mi namreč živimo v deželi, ki je last ljudstva, mi imamo postave, ki so delo ljudstva, mi sledimo za onimi cilji, kteri edinole dovedejo kako državo do prave sreče in ljudskega blagostanja. — — Te besede naj bi si vsak ameriški Slovenec zapisal globoko v svoje srce. Te besede naj veljajo osobito onim "rodoljubom z dežele," ki niso ne krop, ne voda.

Da zares, današnji naš članek naj velja tudi vsem našim brezdomovincem, ki nimajo več svoje rodne grude, — za novo grudo se pa nočejo zanimati. Istotako naj veljajo te naše skromne vrstice tudi onim, še vedno zvestim avstrijskim patrijotom, ktere so rešile edinole Zedinjene države pred gotovim poginom vsedanji evropski vojni!

Lakomni človek ni nikdar srečen.

•

Modri ljudje so tako počasni z dobrimi nasveti, kakor so počasni brezpametneži v izpolnjevanju dobrih nasvetov.

Delavski odškodninski zakon.

(Konec).

Važni nasveti.

Osebam, katere so bile pri delu poškodovane, tako tudi dedičem pri delu usmrčenih oseb se svetuje, da naj bodo zelo previdni, kadar podpišejo kako potrdilo za odškodnino ali pa odpravnino. Pazijo naj osobito, da bode ponujena odškodnina v soglasju s postavo, ali drugače povedano, da bode znašal odškodninski znesek toliko, kolikor zakon določa. Nikdar ni potreba podpisati preje konečne odpravninske listine, dokler ne prejme poškodovanec vseh podpor v smislu tega zakona. Istotako je nepravilno in neumestno podpisavati kake slične pogodbe preje, predno ni poškodovanec za trdno prepričan, da je zopet popolnoma okreval.

Nekatere lokalne unije premogarjev ravnajo v tem pogledu pravilno. Običajno si izberejo enega člana, kojega posebna naloga in dolžnost je, da preiskuje in zasleduje natančno one točke postave, po katerih naj bi se kakemu poškodovanemu sočlanu odmerilo in prisodilo poškodninsko podporo. V obče ima ta odbornik delovati za dobrobit svojih poškodovanih tovarišev, da se jim v sličnem slučaju ne godi nikaka krivica. Največ sitnosti ali težav dela pri obravnavah za odškodnino dokaz o povprečnem zaslužku poškodovanca. *Najbolje je, da bi premogarji skrbno hranili vse plačilne nakaznice ali pobotnice, katere so prejeli za svoje delo tekom leta od kompanije.* Finančni tajnik dotične lokalne unije naj bi držal o plači članov poseben zapisnik, da se lahko na ta način koncem leta sestavi povprečni tedenski zaslužek člana.

Določbe o odškodnini, ki ne spadajo v področje te postave.

1. Točka 29 člena 4 državnega štatuta določa:

Dolžnost generalne zakonodaje te države je, da dela take določbe in postave, kakršne so potrebne za varnost premogarjev pri delu. Dalje da predpisuje ventilacije, rešilne izhode in druge naprave, kjer je to potrebno, da se zagotavlja varnost premogarjev po rovih. Zakonodaja naj nalaga dalje primerne kazni za one, ki te postave nočejo izpolnjevati.

Z ozirom na to splošno ljudsko postavo je zakonodaja od časa do časa sestavila zakonite odredbe za premogarje, katere je vrhovno sodišče uvrstilo v posebni odškodninski razred, samo za premogarje. Beseda varnostna naprava, kakršno državni štatut tolmači, se lahko smatra na zelo obširen način. S kratka je prištevati k tem napravam vse kar je v zvezi, da služi za varnost človeškega življenja po premogorovih.

Pri tem se je enostavno določilo, da je družba za vsako poškodbo premogarja odgovorna, čeravno morda ni družba naravnost kriva, da se je premogar ponesrečil.

Je pa še dosti premogarskih družb v naši državi Illinois, katere še niso sprejele, ali odobrile tega Delavskega odškodninskega zakona. V vseh teh slučajih se mora še po stari postavi določati, kdo je pravzaprav kriv poškodbe? Da zadobi premogar v takih slučajih kako odškodnino, je treba dokazati, da je dotičnik nesamovoljno zadobil telesno poškodbo. V tem slučaju se drži družbo odgovorno za izplačilo odškodnine. Radi tega naj bi vsi premogarji te države v prvi vrsti proučevali Delavski odškodninski zakon in tozadevne predpise, da se vedo ravnati v slučaju ponesrečbe.

Glasom nove postave se pri vseh ponesrečbah temeljito preiskuje vzrok istih po posebnih izvedencih. Najbolj imenitno dejstvo pri tem je, da se drži vedno družbo odgovorno za kako poškodbo delavca bodisi direktno, ali indirektno. Vzrok ponesrečbe delavca se pripisuje običajno premogarski družbi, ker se mora ona v prvi vrsti ravnati po takih varnostnih predpisih, ki ne smejo biti delavcu nikakor v škodo ali celo v nevarnost. Premogarske družbe morajo torej v prvi vrsti gledati, da so delavski prostori (rovi) povsem varni; opremiti morajo iste z varnimi stroji, orodjem, varno živino in z izkušenimi premogarji.

V kolikem času se lahko odškodnina zahteva?

Postavno postopanje za dosego kake odškodnine vsled telesne ponesrečbe je določeno na 2 leti od dneva poškodbe; za smrtninsko odškodnino pa 1 leto.

Odškodnina.

Kadar se gre za kakšno smrtninsko poškodbo, kakor že omenjeno, ima zapuščinski administrator ubitega dolžnost in pravico zahtevati postavno določeno svoto od delodajalca. Ta naj gleda in ščiti koristi njegove družine (žene, otrok,) ali onih bližnjih sorodnikov, za katere je pokojnik skrbel. Najvišja smrtninska odškodnina je določana na $10,000.

Pri zahtevi kake druge odškodnine za ponesrečbo se računa izgubo časa, plačo, bolečino, zdravniško oskrbo in bolnišnico.

Izjave prič.

Pri vsaki telesni poškodbi ali smrtni ponesrečbi igrajo priče veliko ulogo. Na podlagi izjave prič se lahko pri obravnavi dožene pravi vzrok nesreče. Zaradi tega naj se daje pri tem največjo pozornost. Nikdar naj ne nastopajo nezanesljive priče, ki so videle nesrečo le od daleč in ki niso temeljito podučene, kako se je nesreča pripetila. Družbe kaj rade v takih slučajih uporabljajo gotove svoje ali profesijonalne priče naravno v njih lastno prid. Taka priča bode vedno delovala v korist premogarske družbe, ker je morda mastno podkupljena. Večkrat se pripeti, da govori kaka priča pred sodnijo povsem drugače, kakor je pa izdala svojo pismeno izjavo družbi. Pred sodnijo je treba namreč govoriti le resnico in o faktih. Ko sodnik tako pričo v besedah morda ujame, — ji je žal, da je dala drugačno pismeno izjavo družbi in mora pri tem trpeti še slabe posledice vsled krivega pričanja.

Nikomu se ni potreba bati pri pričanju, da bi se morda zameril tej, ali oni družbi (delodajalcu), ako bi pričal tako in tako. Že zdrava človeška pamet zahteva, da mora delavec gledati vedno za koristi svojega sodelavca, — tovariša in da je njegova sveta dolžnost govoriti kot priča le čisto resnico.

Mir se bliža?

V nekem večjem chikaškem angleškem listu je bilo pred kratkem čitati zanimivo razpravo o nameravanem evropskem premirju. Tozadevni članek izpod peresa nekega veščaka je datiran z dne 13. novembra t. l. na Dunaju in se glasi sledeče:

"Med tem ko se Nemčija in Avstro-Ogrska na eni strani še vedno pripravljati za nedoločeno podaljšanje vojne, ker se skuša ekonomični položaj trgovine in gospodarstva urediti za nadaljno bojevanje, — se je pričelo zadnje tri dni v Berlinu, na Dunaju in Budimpešti govoriti tudi, da so dnevi sedanje vojne šteti? Vesti o morebitnem bližanju miru so zavzele tudi med ljudstvom take nade, na kakoršne se tekom zadnjih 15 mesecev nikdar niti mislilo ni.

Kot glavni povod tega ljudskega mirovnega naziranja se mora smatrati nad vse uspešno delovanje centralnih zaveznikov (Nemčije, Avstrije, Bolgarije in Turčije) na bojnem polju. Tako se je tem zaveznikom upad v Srbijo, do cela posrečil, kajti, nekdanjemu srbskemu kraljestvu in ozemlju se bliža že konec. Nekdaj Avstriji tako naklonjena Italija bode tudi vsled neuspešne vojne prisiljena prejkoslej prositi premirja; dalje se mora upoštevati oster nastop vlade Zedinjenih držav napram Angliji glede oviranja ameriške trgovine. Tudi v Angliji je pričelo domače ljudstvo že obsojati vojno s tem, da noče več prostovoljno dajati vojaštva za svojo armado. Upoštevajmo dalje še Francijo, ki je vsled vojne tudi že do cela oslabljena in se ne bo zamogla zdržati do konca. Tudi o Rusiji ne moremo, na podlagi njenih dosedanjih uspehov kaj uspešnega pričakovati.

Zadnje dni sem govoril z raznimi odličnimi državniki, vojaškimi izvedenci in časnikarji iz Berlina, Dunaja ter Budimpešte. Razmotrivali smo političen položaj centralnih velesil v zvezi z sedanjo vojno. Vsi brez izjeme so povdarjali, da bode padla v kratkem odločilna kocka glede vojne. Ententni zavezniki so že dosegli to, kar so zmogli. Sedaj jim ne kaže drugega, kakor misliti na premirje.

Navzlic temu, da se bojuje Avstro-Ogrska neprestano že celih 16 mesecev, lahko ista popolno v dosego svojega namena še vedno poveča svojo armado in jo v slučaju potrebe pošlje na srbsko, ali italijansko fronto. Istotako ima Nemčija še dosti svoje rezerve za ojačenje čet na francoski ali ruski meji; v skrajni sili se lahko pošlje te čete tudi na italijansko fronto Avstrijcem na pomoč. Dalje je Turčija zadnji čas pomnožila svojo armadó na 1,000.000 mož; vse to moštvo bo dala na razpolago centralnim zaveznikom. Turčija čaka sedaj edinole še na pošiljatev orožja in municije. Ista je pa že na potu proti Carigradu po reki Donavi.

Rumunska in grška država sta prestali dosedaj najtežja vprašanja, jeli naj se tudi vdeležijo vojne ali ne? V obče pa nastane tudi dvom, če boste ti dve državi nastopili napram centralnim zaveznikom; to se bo pokazalo že v nekaj dneh, ako bodo zavezniki ententa na Balkanu poraženi.

Ker so skoraj vse večje evropske države zapletene v vojno bodo morali ententni zavezniki prestati še mnogo hudega, ako hočejo svoje vojno stališče na ugoden način zasukati. V prvi vrsti morajo pregnati Nemce iz Belgije in iz severne Francije; Italijani bi morali prodreti skozi goriško ozemlje; na jugu bi pa morali pognati zavezniki Nemce in Avstrijce zopet nazaj preko Donave, Bolgare pa preko meje, da bi se jim na ta način ustavilo pot proti Carigradu. Dalje bi morali zavzeti Dardanele, — na severu pa Rusom zapreti pot ob baltiškem morju.

Upoštevajmo pri tem še notranje politične zadeve Anglije, Francije, Rusije in Italije. Povsod vidimo, da vlada v ministrskih, ali kabinetnih krogih splošna konfuzija. Člani ministrskega sveta se menjajo pogostokrat ker spoznavajo voljo ljudstva, ki odločno obsoja nadaljno bojevanje.

Ako se bode torej v teh državah delovalo še naprej proti ljudski volji, — je pričakovati lahko nekega dne velike katastrofe, — revolucije.

Vse drugačno je pa ljudsko mnenje o vojni v Avstriji in Nemčiji. Tukaj se narodi veselijo dosedanjih zmag centralnih zaveznikov, ali pravzaprav svojega dosedanjega uspeha. V teh državah veje med vlado in ljudstvom le en duh in baš vsled tega bodo lahko centralni zavezniki zdržali vojno do konca.' —

Toliko o sodbi inozemskih veščakov o nameravanem premirju. Sedaj pa upoštevajo še neumorno delovanje raznih "Mirovnih zvez" in nevtralnih držav, ki stremijo tudi v prvi vrsti, da bi storile konec sedanjemu evropskemu klanju. Tako se je vršil tekoči mesec v San Francisco, Cal., mednarodni mirovni kongres, na kterem se je sprejelo resolucijo, da naj naš predsednik Wilson sproži zopet iniciativo, da bi se sestali v najkrajšem času mirovni zastopniki vseh nevtralnih držav. Ti zastopniki naj bi delovali sporazumno z bojujočimi se državami toliko časa, dokler bi se ne doseglo cilja.

Gotovo bi bil hud udarec za vsako se še bojujočo velesilo, ako bi ona sprožila misel za premirje; radi tega bodo skušale nastopiti še enkrat združene nevtralne države, ali vlade, da pregovorijo bojujoče se države do tega koraka.

Ako bi morda naš predsednik ne hotel prevzeti te važne naloge, se bo naprosilo Švico, Holandsko, Švedsko, Dansko, ali pa Špansko.

Za sklepanje miru se nedvomno najbolj poteguje sv. Stolica v Rimu. Iz raznih poročil posnemamo, da se bo vršilo letos meseca decembra v Rimu zborovanje vseh kardinalov in cerkvenih knezov v prilog miru. Tega zborovanja se bodo udeležili tudi cerkveni zastopniki iz Belgije, Francije, Avstrije, Nemčije in Anglije, da bodo poročali, pod katerimi pogoji je ta, ali ona država pripravljena pričeti sklepanje miru?

Blagostanje je tam, kjer ga vidimo ali najdemo; redkokrat pa ondi, kjer ga iščemo.

•

Kadar doseže mož gotovo starost, skuša popraviti napake svoje mladosti.

Angleško gospodarstvo v Egiptu.

Na Dunaj je prišel te dni neki gospod, ki je živel osem let v Egiptu in je o ondotnih razmerah med drugim povedal tudi sledeče: Koj začetkom vojne so Angleži odpeljali Avstrijce in Nemce v koncentracijska taborišča. Iz pisem teh internirancev je razvideti, da se jim slabo godi. Nastanjeni so v barakah ali šotorih in pogrešajo vse udobnosti. Zjutraj in popoldne dobe čaj s kruhom, opoldne pa nekaj mesa s kruhom. Pritožujejo se, da so lačni. Mišljenje domačega prebivalstva v Egiptu je Angležem sovražno. Vsled tega imajo Angleži vedno 12.000 vojakov v Kahiri. Zbiranje indijskih in avstralskih čet v Egiptu je nehalo, zlasti ker indijski vojaki sploh ne poznajo nikake discipline in so uganjali vsakovrstne nasilnosti. Vobče so mislili v Egiptu, da je zavojevanje Dardanel neizogibno in da bo to pomenilo konec vojne. Razmere se v Egiptu vsled vojne niso dosti premenile, samo občevanje Evropejcev z domačim prebivalstvom se strogo nadzira. Tako je bil poklican na pristojno oblast avstrijski zdravnik, doma iz Istre, in je dobil ukaz, da z Arabi in mohamedanskimi Egipčani sploh ne sme občevati. Tudi ne če so bolni! S turških bojišč je bilo pripeljanih v Egipt mnogo bolnih in ranjenih vojakov. Vse bolnice so prenapolnjene in mnogo hotelov in privatnih hiš so premenili v bolnice. Gotovo je že več kakor 50.000 ranjencev v Egiptu. Egiptske oblastnije so sedaj bolj kakor kdaj poprej pod angleško komando, dne 10. junija so dobili avstrijski državljani poziv komandanta angleške armade v Egiptu generala Maxwella, v katerem se napovedujejo stroge odredbe proti vsem, ki ne predlože dokaza, da simpatizirajo z Italijo ali z Rusijo. Taka izpričevala je bilo do 1. julija predložiti egiptskemu ministrstvu notranjih del. Izvedelo se je, da bodo poslani v koncentracijske tabore vsi tisti, ki takega izpričevala ne predlože. Nekaj ljudi je vprašalo pri italijanskem in pri ruskem konzulu, kaj naj pomeni zahtevano izpričevalo in so izvedeli, da pomeni to prošnjo za podelitev italijanskega ali ruskega državljanstva. Ruski konzul je obenem rekel, da dobe rusko državljanstvo samo ljudje krščanskega veroizpovedanje, Židje pa na noben način. Velika večina avstrijske kolonije ni na to storila nikakih korakov in čaka, kaj se zgodi. Nekaterim se je posrečilo odpotovati na Grško, odkoder so čez Bolgarsko in Romunsko prišli domov v Avstrijo. Ostalo je pa še nad 2000 ljudi le v Kahiri in sodi se, da jih bodo prepeljali v koncentracijske tabore v Malto ali v Ras-el-Tin. Tako poročilo. Pri čitanju se človek pač nehote spominja mnogoštevilnih Slovencev in Slovenk, največ z Goriškega, ki jih je usoda zanesla v Egipt. Kaj bo z njimi?

Vojne zadrege tiska.

Po angleškem dnevniku "Daily Mail" je prinesel pruski list "Zeitungsdienst" tele vrstice: Občinstvo se moti, če misli, da časopisi tekom vojske grmadijo zlate zaklade, zakaj njih eksistenca ni odvisna od neznatne cene, za katero je časnik naprodaj, ampak od inseratov. Časnikarska obrt gre dandanes pravzaprav rakovo pot. Največji angleški list "Times" je danes več kakor za polovico svojega prejšnjega obsega manjši. Pred letom dni je imela posamična številka 20 do 30 strani. In pri tem listu niso odvisni njegovi dohodki od obrtniških inseratov, ki jih prinašajo drugi listi, ampak polni svoje predale z važnimi mednimi naznanili, ki se dobro plačujejo. Če so pa že "Times" tako skrčili svoj obseg: kaj naj naredijo in počnejo nadalje drugi listi? "Daily Mail" omenja tudi odvisnost listov od sirovin. Papir, barva itd. se je jako podražilo. Delavske razmere so se poslabšale, delavske sile so dražje in slabše. Trgovski svet, pravi list koncem svojega razmotrivanja, bi ne smel eksistence teh središč javnega mnenja tako vnemar puščati, saj kdor inserira, na koristi le samemu sebi, ampak podpira tudi liste.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

—o—

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

—o—

Od ustanovitve do 30. septembra 1915. skupna izplačana podpora $1,091.046.43.

—o—

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N .Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič, box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311 — 3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Frančič, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2027 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6712 Bonna ave. N. E. Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 1428 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

—o—

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE," 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

URADNO NAZNANILO.

Iz urada duhovnega vodje K. S. K. J.

Vsem društvom K. S. K. J. na znanje!

V mesecu decembru je volitev za odbornike vseh društev K. S. K. J.

Jaz, podpisani duhovni vodja K. S. K. J. opozarjam v našem glasilu vse člane in članice vseh naših društev, naj se polnoštevilno udeležijo teh sej, da boste za prihodnje leto 1916. izbrali in izbrale najboljše odbornike in odbornice.

Kot duhovnega vodjo K. S. K. J. me pa veže sveta dolžnost, da Vam vsem bratom in sestram, združenim pod praporom naše slavne K. S. K. J. naročam tole:

Izberite si za odbornike, ali odbornice praktične katoliške može, ali fante, in žene ali dekleta!

Zakaj? Naša K. S. K. J. je katoliška, in vsak član, ali članica mora verovati v nauke svete katoliške vere in živeti po njih!

Žalibog, da so se že med nas utihotapili ljudje, ki se štejejo za naše *brate in sestre*, v resnici pa je njih srce — daleč od nas!

Jaz rečem, da kdor ni z nami, ta je zoper nas!

K. S. K. J. — naša dobra mati, — je do danes še največ dobrega storila v pomoč revnemu delavskemu stanu v Ameriki, ali za naš ubogi slovenski narod.

Nerad bi doživel dan, ko bi se na konvencijah razpravljalo o verskem značaju naše K. S. K. J., kajti versko vprašanje sploh ne sme spadati med druga vprašanja, ki se morajo reševati na naših počasnih konvencijih. Katoličan si pristopil, katoličan ostani!

Zato Vam vsem bratom in sestram K. S. K. J. naročam in Vas prosim:

Volite v odbore vedno dobre katoličane in katoličanke, in mir Kristusov bo vladal med nami!

Bratsko predložil v odobritev predsedniku K. S. K. J. — bratu Paul Schneller-ju

Rev. JAKOB ČERNE, duhovni vodja K. S. K. J.

Odobritev.

Podpisani predsednik K. S. K. J. izjavljam, da se v popolnem obsegu strinjam z željo in nasvetom našega č. g. duhovnega vodja Rev. Jakob Černe-ta, in da iz dna srca želim, da bi katoliški duh vladal naša srca in nas bratsko in sestrsko združeval v krščanski ljubezni pod zastavo naše slavne K. S. K. J.

Tako tudi priporočam vsem krajevnim društvom, da naj si izvolijo pri glavnih letnih zborovanjih meseca decembra take uradnike(ice), ki bodo v resnici delali za napredek in koristi društva, ter naše slavne podporne matere K. S. K. J. Glavni urad Jednote ima baš v Vas svojo glavno oporo pri izvrševanju svojega odgovornega in plemenitega delovanja. Imejte vedno pred očmi blaga načela naše podporne organizacije, ter ne ozirajte se cenj. sobratje in sestre pri prihodnjih volitvah na kako strankarstvo, čast, ali kaj druzega, kar bi znalo celokupnosti škodovati.

Na ta način bode nam vsem skupaj omogočeno uspešno pričeti in zopet končati prihodnje društveno leto. V to naj nam pomaga Bog!

S sobratskim pozdravom, ostajam Vam udani

Paul Schneller, gl. predsednik K. S. K. J.

POPRAVEK.

V zadnje poročilo gl. tajnika K. S. K. J. se je nam urinila neljuba tiskovna pomota.

V finančnem poročilu za mesec oktober naj se čita pravilno takoj pod naslovno vrsto: "Prejeli na račun ases. št. 10 — 15." in ne "8 — 15."

Uredništvo.

Vojna oživlja vero na Francoskem.

V listu 'Chicago Daily Tribune' z dne 16. t. m. je bilo čitati zanimiv članek pariškega dopisnika tega lista Mr. Philip Kerbya o sedanjih verskih razmerah na Francoskem. Dopisnik povdarja, kako je zadnja preskušnja, oziroma sedanja vojna privedla večino francoskega ljudstva zopet k sv. Cerkvi, kjer išče edinole prave tolažbe. Da celo oni, ki so se šele pred nekaj leti marljivo potegovali za ločitev cerkve od države, hodijo prižigajo sveče v čast kakemu sedaj molit v božje hrame, kjer svetniku.

Doba brezvercev in sovražnikov sv. Cerkve na Francoskem je vsled sedanje vojne minula, kajti ljudstvo se je povrnilo zopet k onemu verskemu prepričanju, katero se mu je še v mladih letih ucepilo v srca. Ljudstvo se je zopet udalo v božjo voljo kar je razvidno po velikem številu vernikov, ki obiskujejo sedaj marljivo cerkve.

Ko so Parižani praznovali nedavno obletnico zmage pri Marne, je prihitelo v cerkev sv. Genofeve v Parizu toliko ljudstva, da je bila ta cerkev vedno prenatlačena. Sv. Genofeva je, kako znano, zaščitnica mesta Pariza. Tako je prihitelo tem povodom počastit svetinje sv. Genofeve francosko ljudstvo iz raznih krajev, v zahvalo Bogu in tej zaščitnici za srečno rešitev Pariza pred sovražnikom.

Pariški dopisnik gorinavedenega lista pripoveduje o ganljivem prizoru, kojega je sam videl mudeč se nekega dne v cerkvi sv. Genofeve. Otem piše sledeče:

"Bilo je nekega dne že bolj pozno popoldne, ko se je večina romarjev cerkve sv. Genofeve podala proti domu; tudi jaz sem že zapuščal cerkev; med tem pa zapazim na svoje začudenje dve tuji osebi: malo, 12 letno deklico v spremstvu neke nune. Deklica je držala v eni roki prižgano svečko, za drugo roko jo je pa samostanska sestra vodila proti oltarju k svetinjam sv. Genovefe. Deklica se je nekaj časa obotavljala; zatem je malo obstala in globoko izdihnila. Ko sta dospeli ti romarici mimo mene, sem zapazil, da je imela mala deklica nižje pod svojim klobučkom oči zavezane.

Ko je dospela deklica do glavnega oltarja, ji je morala njena spremljevalka pomagati, da je postavila prižgano svečko na določano mesto. Ganljivo je bilo videti, kako je to nedolžno dete klečalo in molilo pred oltarjem dlje časa. Jaz sem se kasneje sestal ž njima zunaj pred cerkvenimi vrati, kjer sem se jima ponudil, ako potrebujeta kake usluge, ali postrežbe. Deklica se me je takoj oklenila za roko rekoč:

"Ali ste morda Vi kaj čuli o mojem dragem očetu? Tri mesece je že od tega, ko sem zvedela zadnje novice o njem. Upam, da je še živ in na varnem."

Jaz sem nesrečnico lepo potolažil, da vem, da je še zdrav in da se pisma vsled slabe poštne zveze v vojnem času zavlačujejo. Konečno sem ji še prigovarjal, da naj preveč ne žaluje.

Deklica je nadaljevala:

"Hudo je zame čakati očeta, osobito še vedno v temi, ker nite ne morem brati njegovih pisem. Seveda mi pisma prečita ta usmiljena sestra; pa to nima takega poemna, kakor pa če bi pisma jaz sama prečitala. Ali ni res? Moj oče še ne ve, da živim jaz sedaj v vedni temi, ali da sem slepa jaz ga tudi še nočem užalostiti s to nepričakovano novico, ker bi se iste preveč prestrašil. Kajne, da ne smemo svojih starišev nikdar žalostiti?",

Zatem sem deklico vprašal, naj mi bolj natanko opiše, čemu nosi obvezo na očeh.

"Kaj? Li morda tega še ne veste," mi je odgovorila deklica. "O tem zna že skoro vsakdo v našem mestu. Jaz sem bivala pri moji teti z dvema sestrama v bližini mesta Reims. Nekega dne je pričel sovražnik metati velike topničarske krogle v našo vasico, vsled česar smo vsi zbežali v podzemlje ali v klet. Tam smo bili na varnem. Bila sem že na pol pota kleti; kar se spomnim, da sem pozabila v svoji sobici mojo ljubljeno punčiko "Marianne". Vrnila sem se nazaj, da jo rešim. Naenkrat se začuje močan pok. — Jaz se dalje ničesar več ne spominjam, kakor tega, da sem se nahajala nekje v postelji z zavezano glavo. Pa mi ljudje niso dovolili potegniti te obveze raz obraz."

Zatem se je slepa deklica obrnila proti usmiljenki rekoč: "Sestra, kdaj bodem zopet izpregledala, kakor mi je bilo obljubljeno?"

Sestra jo je nato sledeče potolažila:

"Prav kmalu, dragica moja! Le potrpi še nekaj časa in vse bo zopet dobro."

Nesrečna deklica se je zatem obrnila še proti meni, med tem ko jo je sestra ponižno prekrižala — in zmajala z glavo. —

Zmračilo se je že v velikem pariškem mestu. Jaz sem spremil deklico do doma oziroma do prenočišča. Predno smo se poslovili mi je usmiljenka ob kratkem še bolj razložila nesrečni položaj te deklice: Njen oče je bil že drugi dan po mobilizaciji odpoklican v fronto. Pisal je svoji hčerki ljubljenki z bojišča kolikrat je mogel. Neutolažljiva deklica pričakuje vsak dan kaj poročila od svojega očeta in mu je pisala sama skoro sleherni dan; kar naenkrat so pa očetova pisma zaostala.

Nekega dne je pri obstreljevanju mesta Rems, zadela sovražna krogla v hišo te družine, da se je gornji del popolnoma porušil. K nesreči je zadel kos šrapnela to deklico ravno v obraz, da je oslepela. Zdravniki so jo sicer že enkrat operirali, — a le malo je upanja, da bi še kedaj videla.

Zadnje dni je došlo z bojišča žalostno poročilo, da je njen oče pri nekem bajonetnem naskoku — padel.

In ta deklica prižiga še vedno svečke, ter goreče moli za varnost in srečno vrnitev svojega očeta."

Zares, uboga deklica!

FRANC PIRC

apostolski misijonar med Indijanci v Severni Ameriki.

Spisal P. Florentin Hrovat

Predgovor uredništva
k zopetni objavi tega življenjepisa.

"Hvalimo sloveče može. Veliko slovečega je storil Gospod nad njimi. Gospodovali so po deželah; bili so mogočni in z modrostjo prevideni možje, ki so kot preroki čast prerokov razglaševali. Zapovedovali so ljudstvu in dajali z močjo svoje modrosti najsvetejše nauke. Pridobili so si čast svojega ljudstva in bili hvaljeni že v svojih dneh." (Sirah 44.)

S temi lepimi svetopisemski besedami se pričenja lična knjižica, katero je izdala leta 1887 naša slavnoznana Družba sv. Mohorja v Celovcu izpod peresa P. Florentin Hrovata. Izšla je na svitlo povodom stoletnice rojstva Franc Pirca, pijonirja slovenskih misijonarjev v Ameriki in velmoža, kterega hrani še dandanes v častnem spominu naša stara in nova domovina.

Dasiravno je ta knjižica, ali životopis č. g. Franc Pirca že 28 let

FRANC PIRC

star, je osobito za nas, ameriške Slovence velike vrednosti, ker je to prva slovenska obširna knjiga, ki slavi moža, kteri si je v naši novi domovini stekel toliko zaslug na misijonskem polju in za povzdigo, ter procvit našega severozapada. Iz malih, nekdanjih Pirčevih misijonskih postaj so nastale danes cvetoče naselbine in mesta v državi Michigan in Minn. Te bodo še sto in stoletja pričale, da jih je ustanovil inozemski duhovnik slovenske narodnosti Rev. Frank Pirc.

Hvaležni moramo biti starokrajskemu pisatelju za ta životopis v slovenskem jeziku.

Nad vse čudno je, da se mi ameriški Slovenci tako počasi gibljemo na literarnem polju! — Nad 180.000 nas je že sedaj tukaj, — a skoro vsi dremljemo in spimo spanje pravičnega! Skoraj da nas bi moralo biti malo sram, ker nam oskrbujejo starokrajski pisatelji literarna dela, nanašajoča se življenja **naših** mož, **naše** zgodovine in **našega** življenja. Tako so izšle v starem kraju knjige, ozir. životopis o našem pok. škofu Friderik Baraga, in Franc Pircu. Najnovejše delo o ameriških Slovencih je pa Trunkova knjiga „Amerika in Amerikanci." Rev. Trunk je prišel sam semkaj s Koroškega, da je dobil potrebne podatke za to knjigo. Delo ga je stalo ogromno denarja in v zahvalo za to požrtvovalnost je imel Rev. Trunk pri tej knjigi še veliko izgubo, ker se naši rojaki premalo zanimajo za gorinavedeno Trunkovo delo.

O pok. škofu Friderik Baraga in Franc Pircu je pač spisal naš rojak Rev. Anton I. Rezek, župnik v Houghton, Mich. krasno knjigo v dveh delih; to pa v angleškem jeziku, kojega naše ljudstvo ne razume.

Čas bi že res bil, da bi se ameriški Slovenci enkrat prebudili iz svojega narodnega spanja in naj bi z združenimi močmi izdali splošno zgodovino ameriških Slovencev, ki bo častен spomenik nam in našim potomcem! Saj imamo vendar dovolj agilnih pisateljskih moči na razpolago. Potreba je le resne volje in dela!

V Zedinjenih državah imamo že vsakovrstne Jednote, društva, Zveze, klube itd. Manjka nam še nekaj velepotrebnega: "**Literarne zveze,**" po načinu nekdanje Slovenske Matice na Kranjskem, ali Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Žal, da se naši slovenski listi zavzemajo raje za vse kaj druzega, nego za najbolj potrebno stvar ameriških Slovencev! Slovenski ameriški listi! Stopite torej na noge! — —

Naš list si je vzel radi tega nalogo zopet opisati življenje znanega misijonarja Fr. Pirca, ker smatra to za svojo dolžnost, da bi ostali naši slovenski pijonirji osobito nam vsem skupaj v častnem spominu. In ker se je obhajalo ravno pred 4 dnevi nazaj 130 letnico rojstva (20. novembra 1785) nepozabnega slovenskega misijonarja Franc Pirca, smo smatrali za umestno, priobčevati v naših predalih lista njegov životopis. Dosti rojakov, ali rojakinj je morda že čitalo to knjigo; to pa že pred leti, da imajo Fr. Pirca samo še v daljnem spominu; dosti je pa tudi takih, ki še o pok. Franc Pircu niso ničesar slišali, ali brali.

Ko bodemo s tem životopisom gotovi, sledi životopis pok. škofa Frid. Baraga. Zatem bodemo skušali priobčiti tudi obširen životopis našega Nestorja slovenske duhovščine Rt. Rev. Jos. F. Buh-a; mil. škofa v pok. Rt. Rev. Jakob Trobca in Mons. Al. Plut-a, ker so še vsi med živimi. Obrnili se bomo do njih z udano prošnjo, da nam k temu životopisu sami kaj pripomorejo ali sestavijo, kar upamo, da nam ne bo odrečeno.

Vse gori navedene zaslužne slovenske duhovnike moramo tudi prištevati med pijonirje naših prvih naseljencev, ozir. slovenskih misijonarjev. Spodobi se torej, da jim osobito mi ameriški Slovenci skažemo častno priznanje in spomin, kakoršnega zaslužijo.

PRVO POGLAVJE.

Pirčev rojstni kraj, mladost in delovanje na Kranjskem.

Ljuba kranjska mi dežela!
Rad spominjam se na te,
Ki si mi življenje dala,
Starše, ki vzredili me.

Tako slovi prva kitica pesmi, v kteri opisuje slav. indijanski misijonar, rajni g. Franc Pirc, v osmih jezikih (v slovenskem, nemškem, latinskem, laškem francoskem, angleškem in dveh indijanskih) glavne črtice svojega zaslužnega življenja. Ko je bil prišel nazaj iz Amerike, jo je kot 88letni starček še rad zapel o raznih priložnostih in v druščinah.

In zares! iz vsega njegovega delovanja veje pravi duh domoljubja. Če tudi preobložen z misijonskimi posli, vendar ni pozabil svoje domovine in rojakov. To nam spričujejo razni njegovi spisi, ktere je pošiljal iz daljne Amerike, iz temnih zaraščenih indijan. gozdov, da bi koristil tudi svoji domovini in ljubim rojakom. Mož zasluži, da si ga Slovenija zapiše z zlatimi črkami v svojo zgodovino.

Kake pičle pol ure od prijaznega mesteca Kamnika se razprostira na lepi ravninici ob vznožju sivega Grintovca in kamniških planin vas Godič. Tu je tekla zibelka našega slavnega rojaka. Omenjeno selo pripada dandanes k mekinjski fari, ki je bila ustanovljena leta 1787., ko je bil zatrt nunski samostan v Mekinjah. Poprej pa je obsegala vsa ta sela kamniška fara.

Franc Ksaver Pirc je zagledal luč sveta 20. dan meseca novembra leta 1785. Iz njegove otroške in mladeniške dobe nam je znano pičlo malo. Ko naš France nekaj doraste, je pričel obiskovat šolo v Kamniku. Oskrbovali so jo frančiškani. Ta korak omenja v pesmi tako-le:

Čas otročjega življenja,
Mlada leta prelete;
Želja v šolo se mi vnela,
Prav vesel sem bil grede.

Dovršivši ljud. šolo, stopi v latinske šole v Ljubljani. Za te dobe pa so bili zavoljo francoskih vojsk viharni časi za Kranjsko. Vendar pa se je ravno tedaj za razvoj materinega jezika storilo tudi veliko dobrega. Slovenščina, dosihdob popolnoma zanemarjena po šolah, postala je učni predmet. Tako tudi francoski jezik.

Prvi naš pesnik, Valentin Vodnik, je vnemal srca učeče se mladine do materinščine. Ta ljubezen se je vnela tudi v sreu nadarjenega Franceta Pirca. Tudi francoski jezik, kterega se je bil naučil, mu je močno koristil v poznejših letih.

Zelo pridno se uči v latinskih in modroslovskih šolah, in ko iste dokonča, stopi vrli mladenč v ljubljansko duhovno semenišče. Leta 1813. ga posveti ljubljanski škof Anton Kovačič v mašnika. Bil je v 28. letu svoje dobe.

Kot duhovni pomočnik je deloval v vinogradu Gospodovem na Kranjski Gori in pri Fužinah. Čez sedem let postane župnik v Pečah na Gorenjskem. Deset let je oskrboval to župnijo. Vnetemu župnik. je bil na skrbi večni in časni blagor izročenih mu ovčic. Hotel je biti pravi pastir, ne najemnik.

Jako ga je sree bolelo, ko je videl, kako je naš kmet zanemarjen. Živo je čutil potrebo poduka kmetom v gospodarskih rečeh, in to v domačem jeziku, da si zboljšajo stan. Zlasti ga je peklo, da se zanemarja sadjereja, ki bi lahko donašala dokaj dobička. Bil je sam vsem najlepši zgled. Koder je služboval, zasadil je lepe sadne vrte.

(Dalje prihodnjič.)

Nekatere ženske govorijo raje o izberi lepe obleke, kakor pa o izberi dobrega moža.

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

— **Umrli** v Ljubljani: Luka Ferlič, tovarniški delavec, 60 let. — Marija Korže, bivša služkinja, 40 let. — Ivan Magister, premikač železnice 53 let. — Ana Marija Čermak, zasebnica, 67 let. — Neža Wagner, likarica, 64 let.

— **Dr. Avgust Levčnik mrtev.** Dne 7. oktobra so iz Przemysla v Kranj prepeljali zemeljske ostanke pokojnega dr. Avgusta Levičnika, ki je padel častne smrti za domovino.

— **Umrla begunka.** V deželni blaznici na Studencu je dne 7. oktobra dopoldne umrla Frančiška Bensa, 44 let stara gospodinja pri bratu Antonu Šviligoju, posestniku v Pevmi št. 146. Nazadnje je stanovala kot begunka v Dravljah. (občina Št. Vid nad Ljubljano).

—**Vilko Bukovnik je umrl.** V cvetu moške dobe je umrl dne 11. oktobra zjutraj magistratni komisar Vilko Bulkovnik. Pred letom dni si je nakopal v vojaški službi kruto, zavratno bolezen, ki je premagala nekdaj tako krepko in svežo telo ter ga pahnila v prezgodnji grob. Bukovnikova smrt pomeni posebno za naše Sokolstvo bridko, v mnogem oziru nenadomestljivo izgubo. Že kot dijak je bil Bukovnik voditelj svojih tovarišev telovadcev, kot visokošolec organizator sokolskega dela v vseučiliškem mestu. Bukovnikovo ime je kmalu slovelo po Slovenskem kot enega izmed najodličnejših Sokolov-telovadcev. Ljubljanski Sokol ga je izbral za svojega načelnika, "Sokolska Zveza" ga je poklicala v svoj odbor. Povsodi je razvijal Vilko Bukovnik, katerega ljubeznjiv in simpatičen značaj mu je pridobil obilo prijateljev, živahno neumorno delavnost in agilnost za povzdigo slovenskega Sokolstva. Čast njegovemu spominu!

— **Vič.** Mrtvaško zvonenje za na bojnem polju padlimi župljani se pri nas večkrat oglaša. Tekom enega tedna smo zvonili dvema blagima mladeničama, ki sta prelila kri za domovino: Josip Prevc na severnem in Ivan Sever, četovodja pa na južnem polju le nekaj dni, dočim je Ivan Sever kljuboval dolgo Rusom. Meseca septembra je bil premeščen na laško mejo, kjer ga je zadela sovražna krogla in mu prestrigla mlado življenje. V rokah imamo lastnoročno spisano pismo njegovega stotnika Alfr. pl. W. Poslal je to pismo vsled sinove zgube prepotrtim starišem v tolažbo. Ko bi vedeli, da bi imel "Slovenec" kaj več prostora, bi pismo kar dobesedno priobčili. Pa naj bo vsaj par vrstic navedenih tu, katere je pisal g. stotnik o mladem 22letnem junaku-Vičanu. — "...Edino tolažbo, piše g. stotnik, katero Vam morem podeliti je, da Vam morem sporočiti, da je Vaš sin vedno in v vseh okoliščinah kot vojak in človek vse hvalevredno izvrševal svoje dolžnosti. Ne samo Vi kot oče, ampak tudi mi srčno obžalujemo njegovo smrt. To naj bo Vam v zadoščenje in tolažbo, kakršne ne more biti deležen vsaki oče. Dasi ga nimate več, boste lahko s ponosom njem govorili: Moj sin je kot junak umrl za domovino in cesarja! Pokopan je v posebnem grobu blizu gore sv. Mihaela. Ko bo vse urejeno, boste prejeli njegovo odlikovanje za njegovo junaštvo in vestno obnašanje v vojski." —

—**Padel je** na severnem bojišču finančni uslužbenec Leopold Erjavec kot nadomestni rezervist 17. pešpolka.

— **Smrt za domovino.** **Umrl je** dne 2. oktobra v tukajšnji vojaški bolnišnici poddesetnik Jožef Videnšek, delavec tobačne tovarne. — Odšel je na severno bojišče dne 10. avgusta lanskega leta in je bil pred kratkim časom odposlan na južno bojišče.

— **Iz kronike ribniškega trga.** Dne 5. oktobra je prišlo na našo sodnijo iz gališke občine Bukovsko obvestilo, da je dne 25. novembra l. l. tamkaj za ranami umrl rezervni kadet Štefan Bartol iz Ribnice. S svojimi kameradi 20. lovskega bataljona se je udeležil strahovitega boja in velikega junaštva, ki so ga kmalu nato zabeležili slovenski listi. Bil je zato tudi odlikovan, a šele po svoji smrti, ker že drugi dan je revež podlegel težkim ranam. Bil je on tipičen zastopnik našega revnega naprednega dijaštva. Ob velikih težkočah so ga spravili domači na dunajsko juristično fakulteto. Še sredi bojev ga je strašila misel, da bo izgubil semester, svoji sestri Ani, ki jo je ljubil tako goreče pa je pridno pošiljal v liniji prislužene kronice. Tihega a kremenitega značaja je moral že kot dijak biti nešteto bojev, ki so mu venomer pletli venec mučeništva. Danes pa Te, nepozabljeni Štefan, kiti prelestni venec junaštva iz boja za Tebi tako drago domovino. Slava Ti!

— **Iz ruskega vjetništva** se je oglasil Danijel Cerar iz Moravč, ki je bil 24. grudna l. l. vjet in se nahaja v Omsku. Tudi Albin Mandelj iz Zavrstnika pri Litiji je v ruskem vjetništvu in sicer v Orlovem v guberniji Simbirsk.

— **Iz vojnega ujetništva so se oglasili:** Ignacij Pevec, ki je prišel ranjen Rusom v roke, kakor je sporočil svojcem v Domžale; Alojzij Hiršel, doma iz Preveka pri Polšniku, pošta Litija; Novakov iz vasi Visejec h. št. 22 pri Žužemberku; Dolenjec Anton Kolenec, ki je sporočil svoji sestri Mariji v Srednji Globodol pri Mirni peči, da se nahaja na Ruskem; Alojzij Borišek, doma iz Št. Jurija pod Kumom in pa Jožef Vesel, posestnik pri Fari na Blokah, pošta Nova vas pri Rakeku.

— **Šest sinov v vojni** ima posestnica vdova Alojzija Drolc iz Špitaliča, okraj Kamnik. Služijo pa: Alojzij pri 3. havbičnem polku, Peter pri 5. dragonskem polku, Blaž pri 3. top. polku, Martin je pri trenski diviziji v Mostarju, Janez in Franc Drolc pri 7. lovskem bataljonu. Zadnja dva — Janez in Franc — sta v izkazih označena kot ranjena, a vse popraševanje za njima je bilo doslej brezuspešno.

— **Odlikovan** je bil za hrabrost pred sovražnikom dne 1. oktobra t. l. na jugozapadnem bojišču praporščak Drago Česnik iz Knežaka na Notranjskem s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda. Praporščak Česnik je od izbruha vojne z Italijo na jugozapadnem bojišču ter se je odlikoval v hudih bojih ob gorenji Soči.

— **Odlikovanje novomeškega prošta.** Nadvojvoda Franc Salvator je podelil novomeškemu proštu, gospodu dr. Elbertu, častno znamenje "Rdečega križa" II. vrste z vojno dekoracijo.

— **Dva orožnika ustreljena.** O tem zločinu, ki se je zgodil dne 9. oktobra okrog 5. ure zjutraj Podgradom št. 34 v Svibnem pri Zidanem mostu v hiši posestnika Strniša po domače Derka se še poroča: Ko sta orožnika na svojem poizvedovanju stopila v sobo, sta sumljiva tujca, ki sta ondi prenočevala, pričela tako nenadoma streljati iz revolverjev, da se orožnika nista utegnila količkaj v bran postaviti. Orožnik Fugelj, ki je bil takoj mrtev, je oče šestero otrok. Še-le pred kratkim je bil kot poljski orožnik pridelen orožniški postaji v Radečah. O Intiharju je še upati, da okreva. Eden onih roparjev je bil že v petek celi dan pri hiši, drugi je pa prišel še-le proti večeru. Tolovaja sta, ko sta orožnikoma odvzela puški z municijo, odšla proti Jatni. Predno ju bodo dobili v roko, se je bati, da utegne nastati še prava bitka, če se bosta lumpa hotela braniti.

— **Umrl je v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 5,** nasproti tobačne tovarne, znani dolgoletni gostilničar pri "Krčonu" in posestnik gospod Franc Bizjak.

— **Smrtna kosa.** V Mostah pri Komendi je umr posestnik Frančišek Jerman, bivši župan, star 81 let.

— **Umrla je** Ivana Rupnik, žena posestnika Jakoba Rupnika iz Zagradišča št. 3. obč. Dobrunje, stara 44 let.

— **Umrl je** dne 6. oktobra po daljšem bolehanju Jakob Jereb, višjegimnazijec zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu, na svojem rojstnem domu na Spodnjem Brniku, cerkljanske župnije na Gorenjskem.

— **Umrl je** v Postojni gospod Ivan Burja, c. kr. evid. nadoficial, v starosti 65 let.

— **Umrl je** g. Josip Stare knez Windischgraezov oskrbnik v p. in imetnik zaslužne svetinje za 40letno zvestno lužbovanje. Pokopali so ga v Šmartnem pri Litiji.

— **Z jablane je padla** 35letna dekla Ivana Beton v Predosljah; pri padcu se je močno poškodovala. — Z lestve pa je padla dekla Ana Škodlar v Dravljah in je tudi precej poškodovana.

—**Svojega tovariša je okradel** v neki gostilni v Ribnici neki Franc Zakotnik. Vzel mu je zavitek s 104 K ali 106 K. Tovariš, ki se imenuje Josip Jager, se je peljal potem z Zakotnikom v Ljubljano, ne da bi kaj omenil tatvino. V Ljubljani sta šla na Dolenjski cesti v neko gostilno, tam pa je prijel Zakotnika in ga dal aretirati. Pri njem niso našli sicer ničesar, pač pa na dvorišču zavitih 84 K, zavitek je spoznal Jager svojega.

—**Iz Postojne.** Postojna je spremila k zadnjemu počitku enega svojih najboljših meščanov: Zagrebli smo c. kr. evidenčnega nadoficijala v p. Ivana Burjo. S pokojnim Burjo lega v prerani grob mož kristalno čistega značaja, mož poštenjak. Kdor ga je spoznal, ga je vzljubil. Bodisi na izprehodih, ko si občudoval njegovo poznavanje življenja in prirode ter globoko umevanje svetovnega in življenskega nazora, bodisi pri časopisu, bodisi v družabnem življenju: vselej, blagopokojnik, si nam bil enako ljub in drag, zakaj ob vsaki taki priliki smo čutili v Tebi globokega misleca in velikega poštenjaka! Najblažjemu srcu najblažji spomin!

— **Simon Grgorčič v nemškem prevodu.** Naš odlični rojak Rudolf pl. Gradolin je v neki st. Reichspošte priobčil lepo črtico o Simonu Gregorčiču in nemške prevode Gregorčičevih pesmi "Cesarski razglas," "Za dom med bojni grom," in "Odlikovanje."

— **Analfabetski tečaj v vojašnici sv. Petra** traja že dalj časa. Analfabetov je okoli 50 starejših in mlajših, ki so doma večinoma iz Istre. Poučujeta jih enoletna prostovoljca gg. učitelj Šepič in A. Jurič. Vse hvale in posnemanja vredno.

— **Dopisovanje z vojnimi ujetniki v Srbiji** je, kakor c. kr. korespondenčni urad javlja, do nadaljnega ustavljeno.

— **Trebušni legar** zelo divja po vipavskih občinah.

— **Odpust učiteljev iz vojaške službe.** Vojno ministrstvo je na prošnjo nižjeavstrijskega deželnega šolskega sveta odredilo, da se naj oni učitelji — črnovojniki, ki opravljajo službe in so torej za službo na bojišču ali pri straži (Kriegs- oder Wachdienst) nesposobni začasno odpuste, da prevzamejo zopet podučevanje. Ta ukrep vojnega ministrstva ima pač principijelen značaj in bo veljal najbrže tudi za vse dežele.

— **Pravi učitelj veronauka** na drugi državni gimnaziji v Ljubljani dr. Alojzij Merhar, je dobil naslov profesorja.

— **Poroka.** Gospod dr. Boris Zarnik, vseučiliški profesor z Wuerzburgu, se je poročil z gospodično Warenkampf, kandidatinjo medicine iz Gumersbacha pri Kolinu.

— **Nove slovenske Čitanke za srednje šole** sestavlja, kakor poroča "Mir", odbor, sestoječ iz nadzornika drja. Bezjaka ter profesorja Jarca, Breznika in Grafenauerja. Celovška Mohorjeva družba je ponudbo, da bi založila nove Čtanke, odklonila.

— **Nov pionirski znak.** Za pionirje se uvede nov znak, in sicer sidro z gorečo mino ter cesarsko krono na vrhu. Znaki so za častnike iz pozlačene kovine, za moštvo (tudi za častnike), če se nosi na zlatih našivih) pa iz posrebrene kovine. Znak nosijo vsi častniki in moštva, ki so izvežbani kot pionirji, in sicer oni, ki so prideljeni pionirskom oddelkom (vodom), na čepici, vsi drugi pa na levem rokavu vrhnje suknje.

—**Tudi vžigalice so se podražile** Komaj smo se navadili pri vžigalicah novih cen, t. j. po 3 vin. zavojček, pa so zopet poskočile za 1 vin. Tobak dražji, vžigalice dražji, ubogi tobakarji! Za strastnega kadilca je to pač veliko breme!

— **Cena za ajdo.** Kot prevzemna cena za ajdo se je določila 28 K za 100 kg netto, postavljeno na bližnjo železniško postajo. Glasom cesarske naredbe z dne 21. junija 1915 je tudi ajda zasežena v prid države in se sme prodajati samo "Zavodu za promet z žitom," ki jo nakupuje potom svojih komisijonarjev.

Kljuk od vrat ne bodo zasegli ali zaplenili. Med predmeti, ki so v rekvizicijski odredi navedeni, se kljuke od vrat ne nahajajo. Zato kljuke ne bodo zaplenjene.

ŠTAJERSKO.

Odlikovanja. Z duhovn. zasl. križcem 2. razreda je odlikovan vojaški kurat pešpolka št. 26 g. Jože Pinter, kaplan v Celju. — Cesarjevo pohvalno priznanje se je izreklo nadporočniku dr. M. Gorišku pri vojn. boln. I./13.

Dr. Matej Senčar, odvetnik v Ptuju, sedaj c. kr. nadporočnik na bojišču, je prejel cesarjevo pohvalno priznanje.

Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje je dobil nadučitelj gospod Franc Praprotnik v Mozirju.

Še živi. Sv. Marko niže Ptuja: Ivan Jančič, učitelj pri Sv. Marku niže Ptuja, kadet pri 27. dom. pešpolku. Ranjen je bil 9. avgusta na ruskem bojišču. 26. septembra pa piše, da je ujet sedaj v neki bolnišnici v "Voronežu."

Franc Trstenjak †. V Gradcu je dne 2. oktobra umrl č. g. Franc Trstenjak, vpokojeni župnik sekovške škofije. Rajni je bil rojen dne 11. marca 1847 v Št. Juriju ob Ščavnici. V mašnika je bil posvečen dne 23. julija 1871. N. p. v m.!

V Gradcu je umrla vdova po deželnosodnem svetniku in hišna posestnica gospa Tereza Mihelič v 60. letu starosti.

Poročil se je g. Franjo Zajec c. kr. vladni oficijal in pomočnik računovodje v Gradcu z gospodično Nušo Štrihberger.

Drobne novice s Štajerskega. Umrl je v Mariboru sprevodnik J. žel. Simon Bračič v 78. letu starosti. — Odlikovan je bil praporščak dr. Ed. Kupnik iz znane rodbine na Podplatu z zlato hrabrostno kolajno.— Zgorelo je v Rančah nad Mariborom domovanje posestnice Marije Napast. Zgorela so vsa poslopja s premičninami in živino vred. Gospodar je pri vojakih, pogorelka pa ima skrbeti še za 6 otrok. — Petroleja primanjkuje v Gradcu. V mnogih hišah ne razsvetljujejo vsled tega stopnic.

Velika povodenj v Savinjski dolini. Vsled trajnih nalivov je Savina dne 2. oktobra tako narastla, da je prestopila bregove. V mnogih krajih je vdrla voda v hiše in so se ljudje morali rešiti na višje ležeče kraje. V Celju je bil park poplavljen.

Letošnje vinske cene. Štajerski kmetijski časopisi svetujejo vinogradnikom, naj prodajajo letos mošt po sedem vinarjev za stopnjo sladkorja. Ako računamo za povprečni mošt iz srednjih štajerskih leg po 16 stopinj sladkorja, bi bilo to 1 K 12 v.

PRIMORSKO

— **Zagonetna smrt.** 7. oktobra je bil poklican zdravnik s tržaške rešilne postaje v Kjadin-Sv. Alojzij, češ, da se je zastrupil neki mož. Ko je zdravnik dospel na mesto, je našel na cesti ležati dotičnega moža že mrtvega. Okrog stoječe osebe so pripovedovale, da se je bil mož udeležil nekega pogreba, potem pa z drugimi pogrebci šel v gostilno, kjer so mu namesto zahtevanega žganja pomotoma dali karbolne kisline. To je pa seveda malo verojetno. Mrtvo truplo so najprej odpeljali na rešilno postajo, kamor je zvečer prišla neka ženska in v mrtvecu spoznala svojega strica 66letnega Ivana Fantin. Nato so mrtveca prepeljali v mrtvašnico k sv. Justu, kjer se truplo raztelesi. Slučaj še ni pojasnjen.

— **V Trstu** je umrlo v tednu od 26. septembra do 2. oktobra 84 oseb, 37 možkih, 47 ženskih, porodov je bilo v istem času 68, rodilo se je 32 možkega in 36 ženskega spola.

— **Smrt za domvino.** Padel je na severnem bojišču v cvetju mladosti šele 18letni mladenič Alojzij Tominc iz Barke pri Divači na Primorskem. Bil je ravno izučen trgovec. K vojakom je šel meseca maja leta 1915. Stariši tudi od starejšega sina Ivana ne čujejo ničesar že od 4. junija t. l.

— **Padel je** na severnem bojišču in sicer dne 9. septembra Ludovik Pagon, vojak 27. domobranskega polka, doma iz Grahovega v tolminskem glavarstvu.

— **Nesreča s patrono.** V Prečniku blizu Nabrežine je našel osemletni deček patrono ob cesti. Vzel jo je v roko. V drugo roko je vzel kamen in začel ž jim tolči po patroni. Patrona je eksplodirala in se zarila dečku v vrat, mu odnesla kos mesa in se potem zgubila. Nezavednega in krvavega dečka so prenesli na dom. Njegovo stanje je nevarno.

— **Za vojnega kurata** je vpoklican č. g. Jakob Mejak, kaplan iz Jelšan v Istri.

— **Poroka.** Poročil se je gospod Ciril Valentič, vodja šole na Katinari, z gospico Marijo Godina, učiteljico v Škednju.

— **Semeniška ulica v Gorici** je pri bombardiranju bolnišnice 'Rdečega križa' zelo trpela. Vse je preluknjano in prepiškano. Šipe pobite, raz streh dere ob deževnih dneh voda, tako da mora človek hoditi sredi ceste, če se sploh ne izogne te ceste. Saj se je razmeroma največ nesreč pripetilo na tem kraju.

— **V Kobaridu** teče življenje mirno svojo pot, kakor je razvidno iz pisem, ki prihajajo od tam. V Kobaridu je tudi več oficirjev laškega Rdečega križa. Kobarid je dosedaj nepoškodovan.

— **Avče zgorele.** Avče, mirna gorska vasica na Kanalskem, na levem bregu Soče, se nahaja sedaj v ognjeni črti. Italijani streljajo čez Sočo na Kanalsko neprestano in uničujejo posamezne kraje. Prebivalci v Avčah se niso dali oplašiti vsled italijanskega ognja, marveč so skoro vsi ostali doma. Dne 2. oktobra so Italijani zopet močno obstreljevali Avče, cele ure so grmeli nad Avče izstrelki iz težkih topov, Avče so začele goreti. Stanovalci niso bežali, marveč so vstrajali sredi italijanskega besnila in so krepko pomagali našim vojakom, ko so prihiteli gasit. — Avče štejejo prebivalstva okoli 600. Tam je vikarijat, enorazredna ljudska šola, pošta, izobraževalno društvo, zavarovalnica goveje živine. Pod Avčami je železniška postaja: Anza-Avče. Laška spaka Auzza! Ko se je otvarjala nova planinska železnica, se je bil nad Goriškem hud boj za napise na postajah. Hoteli smo krajevna imena na postajah samo v slovenskem jeziku ker so vsi kraji čisto slovenski, ali zmagale so italijanske spake: Plava, Canale, Auzza! Avče so zgorele, naj zgori še spaka Auzza!

— **Maksimalne cene za razglednice v Gorici.** Tudi razglednicam so postavili v Gorici maksimalne cene. Navadne razglednice se ne bodo smele prodajati dražje kot 15 h ena.

— **Idersko in Mlinsko pri Kobaridu** so Lahi, kakor posnemamo iz nekega pisma, docela izpraznili Pismo je bilo pisano v Breginju 5. septembra in prišlo v Obloke v treh tednih. V njem sporočati Pepina Uršič in Justina Volarič z Iderskega, da je tamošnje prebivalstvo že tri mesece v Breginju ter da so vsi zdravi. V pismu omenjati še posebej družino Petrica z Iderskega, neko Amalijo z Mlinskega ter družino vojaka Avguština Uršič pri pehotnem polku št. 97, 2.-X. komp., II. voj, vojnopoštna številka 73.

Telefon: Canal 2638.

MATH GRILL

SLOVENSKA GOSTILNA

1847 W. 22nd St., Chicago, Ill.
(blizu So. Lincoln St.)

kjer se prodaja izborna, vsakovrstna pijača, unijske smodke, osobito pa **pristno domače vino iz najboljšega newyorškega grozdja.**
Biljardna miza je prijateljem biljardne igre vedno na razpolago.
Slovencem se najtopleje priporočam za obilen obisk.

POSKUSITE

zaboj najboljše pive

"OLD LAGER"

katero izdeluje

Citizens Brewing Co.,
v Joliet, Ill.

North Collins Street.

Both Phones: 272.

Za zastave, regalije in vse društvene potrebščine.

Prva in najstarejša domača tvrdka
F. Kerže Co.
2711 So. Millard Avenue
Chicago, Ill.
Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastonj.

Z $1.00
se otvori lahko pri nas
hranilno vlogo
katera se obrestuje po **3%**

Joliet Trust & Savings Bank
114 N. Chicago Street
JOLIET, ILL.

Ta banka je pod državnim nadzorstvom.

KRONA V VIŠAVI.

SPISAL JOSIP PREMK.

(Dalje.)

Parkrat je potegnil z dlanjo preko oči, stresel z glavo, zdaj pa zdaj celo nekoliko postal in si oddahnil, a pot se mu je zdela silno dolga.

Ko je obstal pod belim župniščem, ki se je nahajalo poleg cerkve na kraju vasi, je dvakrat izdihnil globoko, kot da mu pohaja sapa in nato se je napotil po kamenitih stopnicah v prvo nadstropje.

Rdečelična dekla ga je srečala na hodniku in se ozrla vanj začudeno in vprašujoče; a ker se ni zmenil za njeno osuplost, je šla mimo njega molče, a se na stopnisah še enkrat ozrla in nevoljno našobila ustnice.

Skozi visoka okna so lili na širok hodnik pomladanski solnčni žarki in preprezali s svojimi zlatimi nitkami visoke zelene rože, ki so stale na obeh straneh v dolgi vrsti. Po sredi je tekla rdečkasta preproga, debela in mehka, da se ni slišal korak, in pred tistimi širokim vrati, ki so se nahajale na koncu hodnika, je Dominik obstal in potrkal.

"Ave!" se je odzval nekdo v sobi z mogočnim, a prijetnim glasom, in ko je na to Dominik vstopil, mu je prihitel nasproti župnik veselo iznenaden.

"Vendar, vendar! Ampak —" in njegov pogled je skoro osuplo obvisel na Dominikovem obrazu. "Sedi prijatelj, sedi!"

Dominik je odložil klobuk in suknjo in je sedel v zelenkast naslanjač, župnik Andrej pa je stopil k mizi in pritisnil zvonček.

Rdečelična dekla, ki je prej začudila Dominika, je pomolila glavo v sobo, kakor da si ne upa vstopiti; a župnik Andrej je samo potrkal s kazalcem na mizo in kmalu je priromala na širokem pogrnjenem podstavku trebušasta majolka do grla polna rumenega vina.

Dominik je gledal po svetli sobi in z dopadanjem motril na steni velike podobe in vso opravo, ki je bila skromna in čista brez vsakega nepotrebnega nakita.

"Tu torej prebivaš?" je opomnil in potrkal ob tla s palico, ki jo je držal še vedno v roki. "Koliko časa?"

"Deset let," je odvrnil župnik Andrej. "In če premislim takole nazaj, se mi zazdi, da je minul ta čas silno hitro. Leta mojega kaplanovanja so bila mnogo daljša in prav nerad se spominjam tistih temnih časov; a tu sem se udomil tako udobno in zadovoljno, da si ne želim nikoli odtod. No, in kako je s teboj?"

Dominik je pogledal v tla in na to je povzdignil oči.

"Poslovit sem se prišel, Andrej," je dejal počasi in nekako negotovo.

Župnik Andrej je vstal s svojega sedeža in ga gledal z velikimi očmi.

"Kaj ti je vendar? Mar misliš zopet na odhod?"

Dominik je prikimal in se je zagledal zamišljeno v okno, ki je bilo napol zastrto z višnjevo gardino.

Župnik Andrej pa je prekrižal roke na prsih in je pričel hoditi po sobi gorindol.

"Torej si zopet premislil? Čudno."

"Andrej," je povzel Dominik počasi — "jaz čutim, da sem bolan. Na jug grem, da ozdravim. In dela sem se tudi prijel, kaj bi potem v dolini zlatopoljski?"

"Bolan si, to je res, a zaradi tega ti ni potreba od tu, tudi domi lahko ozdraviš. Če zopet odideš, se bojim, da se ne vrneš nikoli več."

"Škode bi itak ne bilo," je zamrmral Dominik med zobmi in pogledal v tla.

"Ti si popolnoma razdvojen, prijatelj," je opomnil župnik Andrej in sedel zopet za stol. "Čemu se mučiš zopet noč in dan s tvojimi vedami, ko je to največji vzrok tvoje bolezni. Samo miru ti je treba in ničesar drugega. Glej, kako lepo je nameraval Jakob, a sedaj jim hočeš prekrižati vse načrte in onesrečiti samega sebe. Dominik, odkritosrčno ti povem, ti si bolan na živcih in če boš hodil pot, ki si jo zopet pričel sedaj, je tvoj konec bliže, kakor morda misliš. Čemu se umikaš sreči, ki se ti ponuja in hočeš druge, ki je negotova in je nikoli ne dosežeš, kakor sem ti že povedal. Smilita se mi Jakob in Manica," je končal bolj tiho, a takrat ga je Dominik pogledal pozorno.

"In zakaj Manica?" je vprašal počasi in župnik Andrej je zapazil nemir v njegovih očeh.

"Če misliš resno na odhod, se mi zdi potrebno, da ti povem. Glej, po vsem Zlatem polju se govori, da postane Manica — tvoja žena. Kako je prišlo do teh govoric, ne vem, a da je na tem nekaj resnice, sem prepričan, ker tudi Maničino vedenje mi je vedno govorilo tako. Kaj skriva med vama preteklost, mi ni znano, a da te je pričakovala težko in željno, sem videl na lastne oči. In vesel sem bil te novice, ker sem vedel, da je združena v tem tvoja in njena sreča."

Dominik ga je pogledal nekako plaho in roke so se mu tresle.

"Ali naj imam dve ženi?" je odvrnil glasno in obraz se mu je podaljšal v temni hpotezah.

"Saj si vendar vdovec," je opomnil župnik Andrej.

"Vdovec?" se je začudil Dominik. "Kdaj pa je umrla? Ali veš, da sva ločena?"

Župnik Andrej je nagubančil čelo in se je ozrl vanj mračno in usuplo.

"Dominik, ti živiš v časih v nekakih bolnih sanjah in ne veš, kaj govoriš! Jakobu si dejal, da je umrla in tega so se oprijeli."

Dominik se je obrnil v stran in se zasmejal strupeno in zlobno:

"Saj sem ti povedal, kako grozni so ti ljudje, da mi je nemogoče živeti med njimi. Saj me uničijo!"

Župnik Andrej je majal z glavo in je nekaj časa zamišljeno molčal, nato pa je odvrnil s povešenimi očmi:

"Sedaj mi je vsa stvar zopet temna uganka."

Dominik je hotel nekaj naglo odgovoriti, a ga je posilil hud kašelj, da se je prijel za čelo in prsi. Na to je naslonil trudno nazaj in se je zagledal v namizni prt.

"Čemu uganka?" je povzel. "Oženil sem se in Eleonora, moja žena živi v Italiji z nekim igralcem, če se še ni izpametovala."

Trpka poteza se mu je raztegnila okrog ustnic in zobe je stisnil, da so mu zatrepetale mišice v obrazu.

"No, da ti postane ta uganka jasna," je pričel z nekim zlobnim nasmehom — "ti povem povest, ki ti je še neznana."

Župnik Andrej je primaknil stol nekoliko bliže in poslušal z napeto pozornostjo.

"Kakor veš, sem se že gimnaziji pečal z angleščino, pa kaj, podrobnosti te gotovo ne zanimajo in so tudi malo važne pri vsej tej stvari. Živel sem takrat v Londonu in to nad eno leto, in bogme, da sem delal toliko ne prej ne pozneje, kakor ravno za mojega bivanja v Angliji. Edino razvedrilo mi je bil klub, kjer so se sestajali večina sami profesorji, znanstveniki, med njimi tudi nekaj doktoric in slušateljic vseučilišča. Reševalo in razmišljalo se je vse mogoče in tako sem kmalu spoznal, da prekaša Eleonora, hči vseučiliškega profesorja, v svoj izobrazbi in nadarjenosti vse svoje sovrstnice. Bila je doktorica modroslovja, takrat v osemindvajsetem letu svoje starosti, rečem ti, ženialna ženska, kakršne še nisem srečal v svojem življenju. Dogodilo se je mnogokrat, da ji na to in ono nisem vedel gotovega odgovora, in kadar se je zgodilo, kar pa je bil redek slučaj, da je predavala ona, ni izostal niti en član. V to žensko sem se zaljubil — to se pravi, nisem se zagledal morda v njene oči in lase, nikoli nisem razmišljal o njeni telesni leposti, a očarala me je s svojo duševno silo in močjo, da sem se učtil srečnege, če sem se mogel razgovarjati znjo. In tudi ona mi je bila naklonjena. Zgodilo se je včasih, da me je obiskala na domu, in potem sva razmišljevala in brskala po knjigah navadno do noči. Če je o čem dvomila in bila v negotovosti, se je gotovo zatekla k meni in enako sem delal jaz, da naposled skoro ni bilo dneva, da bi se ne videla in sestala. Obhodila sva vse knjižnice in se ubijala mnogokrat za malenkostno idejo po cele ure, dokler nisva bila popolnoma na jasnem v najinih nazorih. Tako sva se navezala drug na drugega, da bi se težko pogrešala, ako bi se morala ločiti. In menda sva čutila oba, da je najino hrepenenje, upanje in čustvovanje tako sorodno in enako, kakor se težko dogodi na svetu. Ali je potem čudno, da sva se poročila? Najini duši sta se združili tako tesno in črpali moč druga v drugi, da sva se čutila v tem skupnem delovanju — nepremagljiva.

Poročila sva se torej, a s tem se najino življenje ni skoro nič izpremenilo. Če sem sedel pozno v noči pri svojem delu, se je skrivnjala ona v sosedni sobi nad svojimi knjigami in malokdaj se je zgodilo, da bi igrala vlogo zaljubljenih zakonov. To je nama bilo tuje in smešno. To me je veselilo in bil sem zadovoljen in srečen, da sem imel žensko tako sorodne duše. Če sva se prepirala, ni bil najinemu prepiru vzrok kak družinski dogodek ali kaj enakega, kakor se dogaja v zakonih, temveč ta ali oni slavni učenjak, ki je trdil o tem in onem drugače, kakor sem mislil in dokazoval jaz. In tako je nama teklo življenje v soglasju in zadovoljnosti kakor pred poroko. Če se je zgodilo, da sva si stala nasproti nekako razmišljena, dejal bi — kot mož in žena, sva bila nerodna in sva se zdela smešna drug drugemu. Toda to se je zgodilo redko in če sem kdaj pozneje razmišljal o takih dogodkih, sem se čudil, da se je sploh moglo dogoditi. Saj v zakonu nisva iskala drugega, kakor najine skupne duševne izpopolnitve ali bolje opore in pomoči do svojega cilja drug v drugem. ... In morda bi vživala to neskaljeno zadovoljnost še danes, da se nama ni rodilo — dete. Deček je bil in Eleonora ga je bila vesela, da je na moje veliko začudenje kmalu jela zanemarjati knjige in svoje študije in živela le bolj otroku. Ko je postala mati, se je izpremenila popolnoma: govorila je le o njegovi bodočnosti, skrbela za njegovo odgojo, in knjige so počivale zapuščene na njeni pisalni mizi, kamor je zasedla le redko, a še tisto le za malo časa. Nekdaj resna in duhovita, je postajala razposajena, skoro otročja in nikakega sledu o doktorici modroslovja bi ne zasledil v njej, kdor ni vedel za njene zmožnosti, kakor jaz, ki me je ta njena izpremememba naravnost užalostila. Za pogovore, kakor nekdaj, ni bila več; vse njene misli so se sukale menda edino v materinstvu, in takrat sem spoznal, da si ženska pač ne more želeti lepšega cilja in večje sreče — kot postati mati."

Dominik se je pri tem nekoliko zamislil, kako rad gleda v duhu slike in dogodke iz preteklosti in je nadaljeval čez nekaj časa bolj tiho:

"Takrat sem izgubil vero v ženstvo, to se pravi — prepričanje, da bi mogla vršiti ženska z moškim iste dolžnosti in pravice. ... Smešno, da more toliko plemenitih in globokih misli in zmožnosti, kakor jih je nosila v svoji mogočni duši Eleonora, uničiti neznatno dete. Pa zgodilo se je! A prava nesreča še ni bila v tem, da mi je porodila dete, temveč, ker je bil mali Rudolf bedast in ves nadložen. Zdravniki so dognali celo, da ni pri zdravi pameti in resnično se je kazalo tako na otroku. Eden izmed teh modrih strokovnjakov ji je celo utepel v glavo, da sva kriva njegove duševne zaostalosti midva, ali bolje — jaz. In to je poklicalo nad me pravo proklestvo. Živela je v strahu, da ne porodi zopet, a mene je sovražila, dasi od začetka ni kazala naravnost svojega srda. Sčasoma je prišlo tudi to in lice ji je zatemnelo, kadar me je zagledala. Deček v četrtem letu je sicer umrl, a s tem se ni nič izpremenilo. Eleonora je hodila okrog zamišljena in temna; upal sem, da se zateče sedaj vsaj zopet k svojim študijam, a to jo je že davno minilo. Naposled sem zvedel, da občuje z nekim igralcem. Tako nizko je padla nekdaj obče-spoštovana in občudovana doktorica, a meni je bilo žal samo njenih lepih zmožnosti, ki so izginile v tako žalosten nič. In ločila sva se, kakor je želela, nakar je odpotovala z dotičnim človekom v Italijo. Nekateri so govorili, da se je vanj resno zaljubila; koliko je je bilo v tem resnice, ne vem, ker se za stvar nisem zanimal. Čemu tudi, zame je bila že davno izgubljena!"

(Konec prih.)

To in ono.

Ptič noj živi povprečno okoli 30 let. Ako je v ujetništvu, ali udomačen, daje od 2—4 funte svojega dragocenega perja na leto.

•

Na otoku Korea se je pridelalo leta 1912 za $2,500.000 raznovrstnih dragocenih kovin, sedanji letni pridelek teh kovin pa znaša vrednost $4,500.000.

•

S pomočjo mikrofona se zamore slišati tudi najbolj občutne in tihe glasove; tako n. pr. ako pade ptičje pero, ali košček papirja na tla.

•

Ko dopolne človek 70. leto, so se mu nohti na rokah 186 krat obnovili. Ako bi jih ne rezal, bi dosegli dolžino 7 čevljev in 9 palcev.

•

V Argentiniji je toliko pivovarn, da znaša povprečni letni pridelek ječmenovca v tej deželi 2 in pol galone na eno osebo.

•

V Južni Avstraliji so našli zadnji čas nove velikanske sklade uraniuma, iz kojega se prideluje najbolj dragoceno kovino: radij.

•

Na Francoskem je izdelal nedavno neki urar tako majhno žepno uro, da ne meri ista več kakor pol palca v prerezu.

•

V Zedinjenih državah je 111 vrst kač; od teh je pa samo 17 vrst strupenih.

•

Takozvana "bamboo" drevesa ne cvetejo preje, predno niso 30 let stara.

•

Vsled prepovedi prodaje "vodke (žganja) na Ruskem, si je ljudstvo na Ruskem samo v prvih 4 mesecih tekočega leta prihranilo $105,000.000.

•

Največji kos zlata na svetu se je izkopal v Južni Avstraliji dne 10. maja 1872. Isti tehta namreč 640 funtov, visok je pa 4 čevlje in 9 palcev. Ta kos zlata je vreden $150.000.

•

Na Kitajskem se kaznuje tatove s tem, da morajo nositi po bližnjih vaseh in trgih deske z napisom, da so tatovi.

•

Širina zemlje na ravniku, (ekvatorju) znaša 7926 angleških milj.

•

Angleški kraljevi dvor plačuje redno vsako leto raznim svojim poslom in uslužbencem okoli $640.000.

•

Na parniku, ki je na visokem morju se pričenja dan opoldne in se deli na sedem vrst ur: od poldne do 4 pop.; od 4—6 pop.; od 6—8 zvečer.; od 8 — polnoči; od polnoči do 4 zjutraj; od 4—8 zjutraj in od 8—12 opoldne.

•

Naslov "Justice of the peace," ali "Mirovni sodnik" se je rabil prvikrat na Angleškem leta 1360.

•

Vmirovnem času je bilo v Londonu 16 inozemskih poslanikov in legacijskih zastopnikov.

•

Mesto Berlin se je znatno olepšalo in povečalo z denarjem, katerega je dobila Nemčija od Francije l. 1870 za vojno odškodnino.

•

Znani poljski virtuoz Paderewski je igral že na klavir, ko je bil 3 leta star.

Za matere.

Naravna prehrana dojencev zapušča večkrat sledove, povzročene po materah. Ti sledovi oslabijo včasih otroke do skrajne mere, ali tako, da otroci le bolj počasi okrevajo. **Radi** tega priporočamo takim **materam** če so slabotne, ali če trpijo vsled zapeke (zabasanosti,) da naj se zanesejo in poslužijo Trinerjevega ameriškega zdravilnega grenkega vina. To vino jim bo okrepilo prebavo, odstranilo zapeko in jim dalo novo telesno moč. To zdravilo je narejeno iz zdravilnih zelišč ter naravnega rdečega vina. Isto ne vsebuje nikakih mineralnih snovi ali škodljivih primeskov. To vino je najbolj priporočljivo pri bolestih v zvezi s telesno slabostjo, nervoznostjo, zapeko in slobokrvnostjo. Dobiva se v lekarnah. Cena $1.00. Jos. Triner, izdelovalec, 1333—1339 S. Ashland Ave., Chicago. Ill.

• • •

Preveč utrujene kite in mišičevje naj se drgne s Trinerjevim Linimentom, da se zadobi zopet lahko pregibanje in moč. Ta liniment odstrani vse bolečine. Cena 25 in 50c; po pošti 35 in 60c. (Advert.)

DVA SALUNA

se oddasta v najem

z novim letom, in sicer na voglu Jackson in Indiana Sts., ter na 209 Indiana Str. v Jolietu, Ill. Obe gostilni sta samo en blok od slovenske cerkve, in poznane v tej naselbini za najstarejše in najboljše.

Vprašajte osebno pred 1. decembrom po 6 uri zvečer pri

Jos. Stukel,
209 Indiana St.
Joliet, Il.

Dr. Martin J. Ivec
Slovenski zdravnik
Physician-Surgeon
Vrhovni zdravnik K. S. K. J.
900 N. Chicago St.
Corner Clay St.,
JOLIET, ILL.
Urad zraven slov. cerkve.
Telefon N. W. 1012, all Chicago telefona: Urad 1354 J. Dom 2192 L.

Frank Petkovšek
720 Market Street
WAUKEGAN, ILLINOIS
Zastopnik raznih parobrodnih družb. Pošilja denarje v staro domovino in opravlja notarske posle.
Se toplo priporoča Slovencem v Waukegan in okolici.

PETER CULIG
JAVNI NOTAR
1245 So. Santa Fé Avenue,
Pueblo, Colo
Izdeluje vsakovrstne pravoveljavne listine, spadajoče v **notarsko stroko** za Združene države in staro domovino.

Imam v zalogi
MOHORJEVE KNJIGE
za leto 1916.
Izšlo je šestero knjig in sicer:
1. **Koledar za leto 1916.**
2. **Mesija,** 2. zvezek.
3. **Zgodovina** c. in kr. pešpolka št. 17.
4. **Zgodovina slovenskega naroda,** 5. zvezek.
5. **Slovenske Večernice,** 69 zv.
6. **Trojka,** povest, namesto molitvenika.

En iztis knjig po pošti stane $1.50 za naročnike v Pittsburgu, Clevelandu in Chicagu pa samo $1.30 ker v teh mestih imam zalogo. Sprejemam tudi udnino za prihodnje leto, ki znaša samo jeden dolar.

ALOIS SKULJ,
P. O. Box 1402, New York City, N. Y.
(11.10—12.29. 15.)

SLOVENCI . POZOR!

Predno pritisne zima in mraz, Vam je še dana prilika kupiti si svoj dom v bližini slovenske cerkve v Chicagu. Imamo še naprodaj par hiš, ki morajo biti prodane pred zimo, zaradi tega, ker so gospodarji teh hiš že kupili, ali pa nameravajo kupiti v drugi okolici. Sedaj je torej čas kupiti te hiše za gotovino ali na tako nizke obroke, skoraj kakor bi plačevali rent, in Vas zagotavljamo, da bodete zadovoljni, ako kupite od nas. Lahko vprašate druge, ki so že od nas kupili hiše, če so zadovoljni ali ne?

Dalje Vam še naznanjam, da izdelujemo vsa v notarsko stroko spadajoča dela, pregledujemo vse gospodarske listine (Deeds in Abstracts) in zavarujemo Vaše posestvo proti ognju. Vsak nasvet je brezplačen.

Slovencem se priporoča,

Frank Kosmach
z Emil A. Basener.
2116 W. 22nd Street,
Chicago, Ill.
Telephone Canal 2138.

Barbara Stajdohar
807 Chicago St., Joliet, Ill.
(blizu slovenske cerkve)
se priporoča Slovenkam in Hrvaticam za izdelovanje **kit.** Iste delam iz česanih ali izpadlih las. Dalje izdelujem iz las **ženske in moške verižice za ure, prstane razne cvetlice in druge okraske,** primerne za božična darila. **Rojaki, podpirajte rojakinjo!**
(Adv. 11. 17. 15. — 2. 17. 16.)

Zanesljivo pride sedaj
denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

K 100 velja sedaj samo $15.50, K 50 samo $7.75
s poštnino vred.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IMENIK KRAJEVNIH DRUŠTEV K. S. K. J.

1. Društvo sv. Štefana, Chicago, Ill. Predsednik: John Žefran, 2313 So. Lincoln St., tajnik: Math Grill, 1847 W. 22nd St.; zastopnik: Anton Gregorič, 2027 W. 23rd St. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu, v slovenski cerkveni dvorani.

2. Društvo sv. Jožefa, Joliet, Ill. Predsednik: A. Golobič, 211 Jackson St. tajnik: John Vidmar, 1112 N. Broadway St.; zastopnik: John A. Težak, 1012 N. Chicago St. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani stare šole, 108 Clay St.

3. Društvo Vitezi sv. Jurija, Joliet, Ill. Predsednik: John Pezdirtz, 1506 Center St.; tajnik: Anton Nemanič ml., 1000 N. Chicago St.; zastopnik: Anton Nemanič st., 1000 N. Chicago St. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani stare šole, 108 Clay Street.

4. Društvo sv. Cirila in Metoda, Tower, Minn. Predsednik: Frank Schweiger, Box 835, Soudan, Minn.; tajnik: John Loushin, Box 1230, Soudan, Minn.; zastopnik: Geo. Nemanič, Box 741, Soudan, Minn. Mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Tower, Minn.

5. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. Predsednik: John Tomše, 118 — 4th St. tajnik: John Pražen, 1121 — 3rd St.; zastopnik: Josip Gende, 70 — 2nd St. Mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Math. Kumpovi dvorani.

7. Društvo sv. Jožefa, Pueblo, Colo. Predsednik: Math. Jerman, 321 Palm St.; tajnik: Peter Čulig, 1245 So. S. Fe Ave.; zastopnik: Math Novak, 300 Spring St. Redna mesečna seja se vrši vsakega 14. v lastni društveni dvorani.

8. Društvo sv. Cirila in Metoda, Joliet, Ill. Predsednik: Frank Terlep, 1407 N. Hickory St.; tajnik: Math Buchar, 706 N. Broadway; zastopnik: Stephen Stukel, 1200 Elizabeth St. Mesečna seja se vrši redno vsako tretjo nedeljo v šolski dvorani.

10. Društvo sv. Roka, Cliaton, Ia. Predsednik: John Stefanič, 608 Pearl St., Lyons, Ia.; tajnik: John Tancik, 609 Pearl St., Lyons, Ia.; zastopnik: John Tancik, 609 Pearl St., Lyons, Ia. Mesečna seja vsako 2. nedeljo.

11. Društvo sv. Janeza Krst., Aurora, Ill. Predsednik: Anton Fajfar, 417 Fulton St.; tajnik Anton Krajnc, 500 N. Broadway; zastopnik: Anton Jeraj, 670 Hay St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v W. Rossovi dvorani in sicer ob 9. uri dopoldne.

12. Društvo sv. Jožefa, Forest City, Pa. — Predsednik: John Dečman, P. O. tajnik: Karol Zalar, box 547; zastopnik: John Telban, P. O. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

13. Društvo sv. Jan. Krst., Biwabik, Minn. Predsednik: Math Junko, Box 524; tajnik: Math Tomatz, Box 144; zastopnik: Josip Gilač, Box 58 Pineville, Minn. Redna mesečna seja: vsako prvo nedeljo v navadni društv. dvorani.

14. Društvo sv. Jan. Krst., Butte, Mont. Predsednik: John Tekaučič, 436 Watson Ave.; tajnik: Karol Prelesnik, 511 Watson Ave.; zastopnik: Karol Prelesnik, 511 Watson Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo in četrto sredo v "Cash House" dvorani.

15. Društvo sv. Roka, Allegheny, Pa. Predsednik: George Flajnik, 3329 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.; tajnik: Frank Cvetič, 5104 Butler St. Pittsburgh, Pa.; zastopnik: Math Klarič, 1146 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v K. S. Domu.

16. Društvo sv. Jožefa, Virginia, Minn. Predsednik: Math Kostainšek, 302 Wyo. Ave.; tajnik: John Sumrada, Box 349; zastopnik: Anton Skubec, 113 Chestnut St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v "Duluth Brewing" dvorani.

17. Društvo Marije Pomočnice, Jenny Lind, Ark. Predsednik: Martin Coš, Box 75; tajnik: John Eržen, Box 47; zastopnik Mihael Paučnik, Box 82. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v društveni dvorani.

20. Društvo sv. Jan. Krst., Ironwood, Mich. Predsednik: Frank Smaltz, 298 Bondey St.; tajnik: John Ramuta, 418 Bonne St.; zastopnik: Paul Mukavec, 207 Bondey St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.

21. Društvo sv. Jožefa, Federal, Pa. Predsednik: Frank Beck, P. O. box 31, Presto, Pa.; tajnik: John Krek, Box 205, Burdine, Pa.; zastopnik: Frank Primožič, Box 237, Burdine, Pa. — Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Slovenski dvorani.

23. Društvo sv. Barbare, Bridgeport, Ohio. Predsednik: Anton Hočevar, R. F. D. 2, Box 11½ ;tajnik: Frank Hočevar, R. F. D. 2, Box 11½; zastopnik: Frank Gregorčič, R. F. D. 2, Box 11½. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Boydsville, Ohio.

24. Društvo sv. Barbare, Blocton, Ala. Predsednik: Josip Skok, Box 317; tajnik: Josip Aubel, Box 410; zastopnik: Frank Keržič, P. O. W. Blocton, Ala. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v prostorih br. Jos. Aubel-na.

25. Društvo sv. Vida, Cleveland, Ohio. Predsednik: Mih Setnikar, 6305 Glass Ave. N. E.; tajnik: Josip Rus, 6712 Bonna Ave. N. E.; zastopnik: Jernej Knaus, 6129 St. Clair Ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v Knausovi dvorani.

29. Društvo sv. Frančiška Sal., Joliet, Ill. Predsednik: Mart. Težak, 1201 Hickory St.; tajnik: John Lekan, 406 Marble St.; zastopnik: Josip Legan, 209 Indiana St. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v dvorani šole sv. Jožefa.

30. Društvo sv. Petra, Calumet, Mich. Predsednik: Mihael Majerle, 7 Chestnut St.; tajnik: John R. Sterbenz, 2008 Calumet Ave.; zastopnik: John R. Sterbenz, 2008 Calumet Ave. Mesečna seja vsako drugo nedeljo po prvi sv. maši v cerkveni dvorani.

32. Društvo Jezus dobri Pastir, Enumclaw, Wash. Predsednik: Joseph Pašič, R. R. No. 1; tajnik: Josef Malneritch, R. R. No. 1, box 70; zastopnik: Josef Malneritch, R. R. No. 1, box 70. Mesečna seja vsako četrto nedeljo v društveni dvorani.

33. Društvo sv. Marije Dev., Pittsburgh, Pa. Predsednik: Peter Balkovec, 5206 Dresden Alley; tajnik: John Filipčič, 5161 Natrona Alley; zastopnik: Josip Pavlakovič, 54 Low Rd., Sharpsbg, Pa. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Kranjsko Slov. Domu, 57 Str.

38. Društvo sv. Petra in Pavla, Kansas City, Kans. Predsednik: Peter Majerle, 415 North 5th St.; tajnik: Peter Majerle, 322 Ann Ave.; zastopnik: Rev. Anton Leskovec, 515 Ohio Ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo Slovenski dvorani, 515 Ohio St.

39. Društvo sv. Jožefa, Riggs, Iowa. Predsednik: Anton Fir, R. D. 2, Delmar, Iowa; tajnik: Jos. Lukežič, P. O. Brown, Iowa; zastopnik: John Skala, R. D. 2, Delmar, Iowa. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Riggs, Iowa.

40. Društvo sv. Barbare, Hibbing, Minn. Predsednik: Mihael Bižal, 126 — 2nd Ave. (Brooklyn Ad.); tajnik: John Povsha, 311 — 3rd Ave. Hibbing, Minn. zastopnik: Al. Pucelj, 5 Av. (Brooklyn Ad.) Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v "Model Hall".

41. Društvo sv. Jožefa, Pittsburgh, Pa. Predsednik: Ig. Podvasnik, 4734 Hatfld. St.; tajnik: John Bojanc, 207 — 57th St.; zastopnik: Joseph Walenčič, 5412 Carnegie St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo točno ob 9 uri dopoldne v K. S. Domu.

42. Društvo sv. Alojzija, Steelton, Pa. Predsednik: Mart. Krašovec, Box 206; tajnik: Anton Hren, 252 Main St.; zastopnik: Anton Papič, 128 Frederick St. Mesečna seja vsak tretji četrtek v dr. dvorani.

43. Društvo sv. Jožefa, Anaconda, Mont. Predsednik: Frank Petelin, 622 E. 3rd St.; tajnik: Mih. J. Kraker, 614 E. 3rd St.; zastopnik: Mih. J. Kraker, 614 E. 3rd St. Mesečna seja: vsak prvi in tretji torek v cerkveni dvorani.

44. Društvo Vitezi sv. Florijana, So. Chicago, Ill. Predsednik: Math Pirnar, 9605 Ave. "L"; tajnik: Jakob Smrekar, 9520 Ave "L"; zastopnik: Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Medoševi dvorani.

45. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont. Predsednik: Josip Majerle, Box 59; tajnik: Josip Sasek, Box 45; zastopnik: Josip Lozar, Box 36. Mesečna seja: 14. in 18. v mesecu v Josip Lozarjevi dvorani.

46. Društvo sv. Frančiška Seraf. za Greater New York, N. Y. Predsednik: Josip Rems, 729 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.; tajnik John Drčar, 329 East 88. St., New York, N. Y.; zastopnik: Mihael Pirnat, 2803 Catalpa Ave., Brooklyn, N. Y. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v dvorani G. König-a, 167 E. 4th St., New York City.

47. Društvo sv. Alojzija, Chicago, Ill. Predsednik: John Štajer, 1717 So. Racine Ave.; tajnik: John Wuksinich, 2432 So. Hamlin Ave.; zastopnik: Mart. Nemanich, 1900 W. 22nd St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v cerkveni dvorani.

49. Društvo Jezus Dobri Pastir, Pittsburgh, Pa. Predsednik: Mike Markovič, 1181 Progres St. N. S.; tajnik: Geo. Weselich, 5214 Natrona Alley; zastopnik: Štefan Rogina, 4831 Plum Alley. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v Pittsburgh, Pa.

50. Društvo Marije Sedem Žalosti, Allegheny, Pa. Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Av. N. S.; taj.: Fr. Trempuš, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.; zastopnik: Marko Ostronich, 1132 Voskomp St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v Pittsburgh, Pa.

51. Društva sv. Petra in Pavla, Iron Mtn., Mich. Predsednik: Josip Groznik, 206 — 4th St.; tajnik: Nick Paljuk, 1106 Vulcan St.; zastopnik: Frank Staniša, 505 Blaine St. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo.

52. Društvo sv. Alojzija, Indianapolis, Ind. Predsednik: John Hribernik, 2615 W. Walnut St.; tajnik: A. Pavell, 708 N. Warman Ave.; zastopnik: Jakob Stergar, 768 Warman Ave. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Gačnikovi dvorani ob 1. popoldne.

53. Društvo sv. Jožefa, Waukegan, Ill. Predsednik: Frank Jerina, 1017 Wadsworth Ave.; tajnik: John Petkovšek, 1020 Sher. Rd., N. Chicago, Ill.; zastopnik: Frank Opeka, 26 Lenox Ave. N. Chicago, Ill. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Math Slana-tovi dvorani.

54. Društvo sv. Srca Jezus., Chisholm, Minn. Predsednik: Jos. Ule, Box 257; tajnik: Fr. First, ml. 124 Hemlock St.; zastopnik: John Klun, box 668. — Mesečna seja: vsako prvo nedeljo po 20. v mesecu v Fr. Hrenovi dvorani.

55. Društvo sv. Jožefa, Crested Butte, Colo. Predsednik: Ivan Težak, L. Box 59; tajnik in zastopnik: Math Skala, L. Box 41. Mesečna seja vsako četrto nedeljo ob 2. uri popoldne v Hrvatski dvorani.

56. Društvo sv. Jožefa, Leadville, Colo. Predsednik: John Vidmar, 502 W. Chestnut St.; tajnik: Frank Cerjak, 509 Elm St.; zastopnik Anton Novak, 630 W. 2nd St. Mesečna seja vsakega 14. v mesecu.

57. Društvo sv. Jožefa, Brooklyn, N. Y. — Predsednik: Josip Cvetkovič, 328 Bond St.; tajnik: Gabriel Tasotti, 423 Throop Ave.; zastopnik: Albin Zakrajšek, 59 St. Marks Place, New York. Mesečna seja vsako prvo soboto v dvorani Kueler & Mrak, 211 Graham Ave.

58. Društvo sv. Jožefa, Haser, Pa. Predsednik: Boštjan Dolenc, R. F. D. 2, Box 125 Irwin, Pa.; tajnik: Jernej Bohinc, R. F. D. 2, Box 107 Irwin, Pa.; zastopnik: Tomaž Oblak, R. F. D. 2, Box 140 Irwin, Pa. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v lastni dvorani.

59. Društvo sv. Cirila in Metoda, Eveleth, Minn. Predsednik: John Kuzma, 202 Grant Ave.; tajnik: Frank Peterlin, Box 802; zastopnik: Mart. Šukle, P. O. — Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Maks Stipetičevi dvorani.

60. Društvo sv. Janeza Krst., Wenona, Ill. Predsednik: Josip Brence, Box 204; tajnik: Frank Bezovšek, Box 76; zastopnik: Mart. Pirman, Box 62. Mesečna seja: vsako prvo soboto.

61. Društvo Vitezi sv. Mihaela, Youngstown, Ohio. Predsednik: Ivan Srbelj, 1204½ Dak. Ave.; tajnik: Peter Vouk, 803 W. Rayem Ave.; zastopnik: John Jerman, box 241. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v dvorani stare hrvaške cerkve.

62. Društvo sv. Petra in Pavla, Bradley, Ill. Predsednik: Frank Drasler, 268 Wabash Ave.; tajnik: Louis Shilz, Box 373; zastopnik: Anton Križan, Box 364. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v cerkveni dvorani.

63. Društvo sv. Lovrenca, Cleveland, Ohio. Predsednik: Anton Globokar, 3612 E. 82nd St. S. E.; tajnik: John Susteršič, 7718 Issler Ct. S. E.; zastopnik: Frank Jernejčič, 3550 E. 81st St. S. E. — Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v M. Plutovi dvorani, 3611 E. 81st Street S. E.

64. Društvo sv. Jurja, Etna, Pa. Predsednik: Jos. Kolakovič, 47 Chasman Ave.; tajnik: John Škof, 13 Ganster St.; zastopnik: Frank Skrlin, 13 Wine St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo ob 2. uri pop. na 28 Bridge St., Etna, Pa.

65. Društvo sv. Jan. Evang., Milwaukee, Wis. Predsednik: Anton Goličnik, 238 Fla. St.; tajnik: John Kegel, 243 — 1st Ave.; zastopnik: Fr. Frančič, 293 Reed St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v "Ilirija" dvorani.

66. Društvo sv. Frančiška, Cleveland, Ohio. Predsednik: Josip Mehle, 7505 Woodland Ave.; tajnik: Eg. Verhovec, 2777 120th St. S. E.; zastopnik Anton Šuštaršič, 8116 Otter Ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo ob 1. popoldne.

67. Društvo sv. Nikolaja, Steelton, Pa. Predsednik: M. Matjašič, 556 So. 3rd St.; tajnik: M. Matjašič, 556 So 3rd St.; zastopnik: Josip Kambič, 542 So. 3rd St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v dvorani dr. sv. Alojzija.

68. Društvo sv. Barbare, Irwin, Pa. Predsednik: Josip Boltič, Box 248 — Adamsburg, Pa.; tajnik: John Terbots, Box 276 Manor, Pa.; zastopnik: Fr. Raspotnik, Box 105, Westmoreland City, Pa. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v Westmoreland City, Pa.

69. Društvo sv. Jožefa, Great Falls, Mont. Predsednik: Ignac Tronkelj, 2217 N. 8th Ave.; tajnik: Math Urich, 3409 N. 5th Ave.; zastopnik: Jakob Stariha, 1711 N. 6th Ave. Mesečna seja: vsako tretjo soboto.

70. Društvo sv. Srca Jezusov., St. Louis, Mo. Predsednik: John Lukežič, 2217 So. 2nd St.; tajnik: John Mihelčič, 2842 So. 7 St.; zastopnik: Anton Bukovec, 3400 Kosciusko St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo.

71. Društvo sv. Ant. Padov., Crab Tree, Pa. Predsednik: John Tome, box 94; tajnik: Andrej Jereb, Box 92; zastopnik: Ant. Barkovitz, Box 464. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v prostorih br. Jereb.

72. Društvo sv. Antona Padov., Ely, Minn. Predsednik: Georg Peternel, box 925; tajnik: Louis Perušek, box 441; zastopnik: Jernej Janežič, box 398. — Mesečna seja vsako drugo nedeljo dopoldne ob 10 uri v Frank Viranthovi dvorani.

73. Društvo sv. Jurja, Tolueca, Ill. Predsednik: John Racki, P. O. Tolueca, Ill.; tajnik: M. Pavletich, P. O. Tolueca, Ill.; zastopnik: S. Polich, P. O. Tolueca, Ill. Mesečna seja vsakega 18tega v mesecu v prostorih S. Polich-a.

74. Društvo sv. Barbare, Springfield, Ill. Predsednik: Jernej Mlakar, 1848 S. Renfro St.; tajnik: John Peternel, 928 So. 15th St.; zastopnik: Jos. Grubernik, 1831 So. 15th St. Mesečna seja: vsak četrtek po 15. v mesecu v šolski dvorani.

75. Društvo Vitezi sv. Martina, La Salle, Ill. Predsednik: Frank Mišjak, 428 Crosatt St.; tajnik: John Novak, Box 173; zastopnik: Josip Bregač, 437 Crosatt St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v dvorani Jos. Woodschank, 1153 — 1st Street.

77. Društvo Marije Vnebovz., Forest City, Pa. Predsednik: Frank Matos, Box 160; tajnik: John Osolin, Box 492; zastopnik: Anton Bokal, Box 552. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Mestni dvorani.

78. Društvo Marije Pomagaj, Chicago, Ill. Predsednica: Marija Jorga, 1703 W. 21st Pl.; tajnica: Marija Kobal, 2040 W. 22nd Pl.; zastopnica: Marija Kremesec, 1804 W. 22nd Place. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.

79. Društvo Marije Pomagaj, Waukegan, Ill. Predsednik John Zalar, 1021 Sheridan Rd.; tajnik: Math Jereb, 1416 So. Sheridan Rd.; zastopnik: Frank Makovec, 1019 Prescott St., N. Chicago, Ill. — Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v M. Slana-tovi dvorani.

80. Društvo Marije Čist. Spoč., So. Chicago, Ill. Predsednica: Uršula Kučič, 9441 Ewing Ave.; tajnica: Marg. Stanko, 9619 Ewing Ave.; zastopnica: Katy Jakovcich, 9621 Ave "M". Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v dvorani na 9485 — 95th Street.

81. Društvo Marije Sedem žalosti, Pittsburgh, Pa. Predsednica: Agnes Gorišek, 843 Progress St. N. S.; tajnica: Josipina Fortun, 4822 Plum Alley; obe v Pittsburgh, Pa.; zastopnica: Ana Golobič, 6 Martha St., West Etna, Pa. Mesečna seja: vsako četrto nedeljo v K. S. Domu.

83. Društvo sv. Alojzija, Fleming, Kans. Predsednik: John Benedik ml., box Fr. Benedik R. R. 2, Pittsburg, Kans.; tajnik: Anton Skubitz, box 64, R. R. 2, Pittsburg, Kans.; zastopnik: Josef Geront, R. R. 2, Pittsburg, Kans. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v dvorani Frank Speharja.

84. Društvo Marije Sedem žalosti, Trimountain, Mich. Predsednik: Ivan Krkovič, Box 235 Painesdale, Mich.; tajnik: Viktor Rodoševič, Box 56, Trimountain, Mich.; zastopnik: Anton Pintar, Box 458 Painesdale, Mich. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v Trimountain, Mich.

85. Društvo Marije Čist. Spočet., Lorain, Ohio. Predsednica: Jera Virant, 1700 E. 28 th St.; tajnica: Frances Juha, 1794 E. 29th St.; zastopnica: Ivana Svete, 1782 E. 28th St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Al. Virantovi dvorani.

86. Društvo sv. Srca Marije, Rock Springs, Wyo. Predsednica: Antonija Proj, 614 — 10th St.; tajnica: Johana Ferlič, 211 Sherman St.; zastopnica: Frances Mrak, Box 253. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Slovenskem Domu.

87. Društvo sv. Ant. Padov., Joliet, Ill. Predsednik: Math Judnich, 1307 N. Broadway; tajnik: Rud. Kuleto, 1510 Cora St.; zastopnik: Štefan Stukelj, 1131½ N. Broadway. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v prostorih stare šole.

88. Društvo sv. Alojzija, Mohawk, Mich. Predsednik: Geo. Hribljan, Box 104 Ahmeek, Mich.; tajnik: Josef Butala, Box 416, Ahmeek, Mich.; zastopnik: Josef Butala, Box 416, Ahmeek, Mich. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v Ahmeek, Mich.

89. Društvo sv. Petra in Pavla, Etna, Pa. Predsednik: Math Belavič, 46 Bridge St.; tajnik: Ivan Kulišič, 34 Sycamore St.; zastopnik: Niko Erdeljac, 376 Butler St. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v Benett, Pa.

90. Društvo sv. Cirila in Metoda, So. Omaha, Neb. Predsednik: Mart. Derganc, 118 N. 22nd St.; tajnik: Frank Kompare, 2201 Madison St.; zastopnik: Josip Gerdun, 1018 N. 27. St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v "Schlitz" dvorani.

91. Društvo sv. Petra in Pavla, Rankin, Pa. Predsednik: Jos. Rudman, Box 175 Braddock, Pa.; tajnik: Lorenc Blažina, Box 203, Braddock, Pa.; zastopnik: Lovr. Blažina, Box 203 Braddock, Pa. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v hrvatski cerkv. dvorani.

92. Društvo sv. Barbare, Pittsburgh, Pa. Predsednica: Ljuba Železnak, 4915 Butler St.; tajnica: Mar. Novogradec, 4820 Harrison St.; zastopnica: Mar. Kostelac, 4917 Plum Alley. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v dvorani v Benetu.

93. Društvo Friderik Baraga, Chisholm, Minn. Predsednik: John Kočevar, Box 422; tajnik: Peter Staudohar, 203 Central Ave.; zastopnik: Math Kantus, 216 Oak St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

94. Društvo Marija Zdravje Bolnikov, Sublet, Wyo. Predsednik: Frank Solar, Box 94; tajnik: Joseph Juvan, Box 192; zastopnik: Frank Cirej, Box 124. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 10. dopoldne v dvorani br. Cirej.

95. Društvo sv. Alojzija, Broughton, Pa. Predsednik: Mih. Rebernik, Box 185; tajnik: Ant. Kozlevčar, Box 174; zastopnik: Jak. Brulc, Box 197. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v dvorani dr. sv. Barbare.

96. Društvo sv. Barbare, Kaylor, Pa. Predsednik: Nik. Zvonarič, P. O. Seminole, Pa.; tajnik: Karol Kožuh, R. F. D. 6, box 64, New Betlehem, Pa.; zastopnik: Karol Kožuh, Seminole, Pa. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo ob 2. uri popoldne v cerkevni dvorani.

97. Društvo sv. Barbare, Mt. Olive, Ill. Predsednik: Frank Vukelič, Box 724; tajnik: Anton Muič, Box 723; zastopnik: John M. Knes, P. O. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo ob 1. uri popoldne.

98. Društvo sv. Treh Kraljev, Rockdale, Ill. Predsednik: Anton Oberstar, 120 Moen St.; tajnik: Josip Snedic, 115 Davis St.; zastopnik: Alois Mlakar, 114 Steel Vil. Ave. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Mavričevi dvorani.

100. Društvo sv. Jurija, Sunnyside, Utah. Predsednik: Anton Težak, Box 35; tajnik: Jakob Lončarich, Box 195; zastopnik: Anton Nemanich, Box 148. Mesečna seja: vsako zadnjo nedeljo v Pet. Barbolio dvorani.

101. Društvo sv. Cirila in Metoda, Lorain, Ohio. Predsednik: Jos. Hribar, 602 E. 32. St.; tajnik: John Kumše, 1735 E. 33. St.; zastopnik: Josip Svete, 1780—82 E. 28. St. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Al. Virantovi dvorani.

102. Društvo 'Novi Dom', Newark, N. J. Predsednik: Frank Škerbe, 23 Barbara St., Newark, N. J.; tajnik in zastopnik: Ivan Intihar, 21 Webster St., Newark, N. J. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v prost. Fr. Stembal-a, 38 Newark St., Newark, N. J.

103. Društvo sv. Jožefa, Milwaukee, Wis. Predsednik: Math Sekula, Hadley Pl. & 48. Ave.; tajnik: Louis Sekula, 425—54. Ave., West Allis, Wis.; zastopnik: Josip Janežič, 465—52. Ave., West Allis, Wis. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Cerkveni dvorani, West Allis.

104. Društvo Marija Čist. Spočetja, Pueblo, Colo. Predsednica: Ana Prine. 1222 Taylor Ave.; tajnica: Julija Kraševec, 1237 Eiler Ave.; zastopnica: L. Terlep, 1230 Elm St. Mesečna seja vsakega 15. v mesecu v prostorih M. Luksetič-a.

105. Društvo sv. Ane, New York, N. Y. Predsednica: Fany Pirnat, 2803 Catalpa Ave., Brooklyn, N. Y.; tajnica: Fany Staudohar, 1693 Linden Street, Brooklyn, N. Y.; zastopnica: Josipina Kerč, 424 E. 9. St., New York. N. Y. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo.

108. Društvo sv. Genovefe, Joliet, Ill. Predsednica: Marija Golobič, 211 Jackson St.; tajnica: Marija Flajnik, 1001 N. Chicago St.; zastopnica: Ana Ulesič, 1028 Wilcox St. Mesečna seja: v poletnem času vsak prvi četrtek zvečer ob pol 8 uri v šolski dvorani.

109. Društvo sv. Družine, Alliquippa, Pa. Predsednik: Geo. Smrekar, box 71; tajnik: John Jager, box 137; zastopnik: Josip Traven, box 71. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo.

110. Društvo sv. Jožefa, Barberton, Ohio. Predsednik: Frank Brtoncel, 147 Center St.; tajnik: Jos. Lekšen, 149 Center St.; zastopnik: Alois Balant, 112 Sterling ave. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v prostorih N. Dormish.

111. Društvo sv. Srca Marije, Barberton, Ohio. Predsednica: Antonija Rataj, 513 First St.; tajnica: Mary Vidergar, 112 Sterling Av.; zastopnica: Jera Podpečnik, P. O. Box 225. Mesečna seja vsako drugo nedeljo na 149 Center St.

112. Društvo sv. Jožefa, Ely, Minn. Predsednik: M. Mushich, Ely, Minn.; tajnik: John Kovach, box 365; zastopnik: Nik Černich, box 924. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v Cerkveni dvorani.

113. Društvo sv. Roka, Denver, Colo. Predsed.: Jos. Lesar, 5119 Clarkson st.; tajnik: Louis Andolšek, 5173 Clarkson St.; zastopnik: John Turk, 4920 Pearl St. Mesečna seja: vsakega 13. v mesecu.

114. Društvo Marije Milosti Polna, Steelton, Pa. Predsednica: Marija Lončarič, 622 So. 2. St.; tajnica: Marija Butala, 768 So. 2. St.; zastopnica: Marija Staršinič, 764 So. 2. St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v dvorani dr. Sv. Alojzija.

115. Društvo sv. Veronike, Kansas City, Kans. Predsednica: Marija Gustin, 426 N. 5. St.; tajnica: Maria Maurin, 419 Ferry St.; zastopnica: Ana Šajnič, 322 Ann Ave. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v prostorih 515 Ohio St.

118. Društvo sv. Pavla, Little Falls, N. Y. Predsednik: Chas. Laskovec, 4 Seeley St.; tajnik Jac. Terček, 2 Court St.; zastopnik: Frank Gregorka, 2 Cassler St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo na 18 Seeley St.

119. Društvo Marije Pomagaj, Rockdale, Ill. Predsednica: Ana Marentič, 109 Moen Ave.; tajnica: Maria Kostelec, 509 Moen Ave.; zastopnica: Marija Lozar, 222 Midland Ave. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v šolski dvorani.

120. Društvo sv. Ane, Forest City, Pa. Predsednica: Fanny Susman, box 611; tajnica Maria Spec, box 611; zastopnica: Pavla Osolin, P. O. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo.

121. Društvo sv. Marije Pomagaj, Littlefalls, N. Y. Predsednica: Frances Turek, 4 Williams St.; tajnica: Katie Leskovec, 39 Danube St.; zastopnica: Marie Albrecht, 1 Cassler St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

122. Druš. sv. Jožefa, Rock Springs, Wyo. Predsednik: Math. Ferlic, 211 Sherman St.; tajnik: Jos. Gosar, box 412; zastopnik: Frank Plemel, P. O. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v Slov. Domu.

123. Društvo sv. Ane, Bridgeport, Ohio. Predsednica: Marija Potnik, box 134; tajnica: Marija Hoge, R. F. D. 2, box 11½; zastopnica: Jožefa Hočevar, R. F. D. 2, box 11½. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo.

124. Društvo sv. Jakoba, Gary, Ind. Predsednik: John Ropar, 1043 Jefferson St.; tajnik: Joe Bukovec, 2160 Jefferson St.; zastopnik: Marko Mraljak, 2207 Madison St. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo v Cerkveni dvorani na 22 Adams St.

126. Društvo sv. Martina, Mineral, Kans. Predsednik: Martin Dolenc, box 24, Mineral, Kans.; tajnik: Peter Dolenc, box 163, W. Mineral, Kans.; zastopnik; Pet. Benda, box 328 W. Mineral, Kans. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo ob 10 uri dop.

127. Društvo sv. Ane, Waukegan, Ill. Predsednica: Marija Turk, 1016 Lenox Ave., N. Chicago, Ill.; tajnica: Marija Bartel, 1016 Lenox Ave., N. Chicago, Ill.; zastopnica: Marija Brence, 1428 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill. Mesečna seja vsako četrto nedeljo v šolskih prostorih.

128. Društvo sv. Barbare, Etna, Pa. Predsednica: Ana Novak, 37 Sycamore St.; tajnica in zastopnica: Johana Škof, 13 Ganster St. Mesečna seja: vsako zadnjo nedeljo v prostorih predsednice.

129. Društvo Marije Pomagaj, So. Omaha, Neb. Predsednica: Alojzija Polončič, 1454 So. 18. St.; tajnica: Ana Urek, 1450 So. 18. St., Omaha Neb.; zastopnica: Antonija Jakšič, 1427 N. 23. St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v prostorih 385 So. 23. St.

130. Društvo sv. Pavla, De Kalb, Ill. Predsednik: Pavel Košir, 1409 State St.; tajnik: Math Košir, 808 Prospect St.; zastopnik: Frank Mrlak, box 302. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo ob 9. uri na 1409 State St.

131. Društvo Marija Rožn. Venca, Aurora, Minn. Predsednik: Math Kostelich, box 155; tajnik: John Robek, box 14; zastopnik: Anton Smolich, box 303. Mesečna seja: vsako četrto nedeljo.

132. Društvo sv. Roka, Frontenac, Kans. Predsednik: Frank Zrzovi; tajnik: Fr. Kerne; zastopnik: Anton Kotzman, vsi P. O. Frontenac, Kans. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Avstrijski dvorani.

133. Društvo sv. Ime Marije, Ironwood, Mich. Predsednica: Ana Kacmarich, 314 E. Thomas St.; tajnica: Helena Marinčič, 215 So. W. St.; zastopnica: Maria Mukavetz, 207 Bondy St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v dvorani P. Mukavec.

134. Društvo sv. Ane, Indianapolis, Ind. Predsednica: Uršula Zevnik, 753 Haugh St.; tajnica: Antonia Kos., 702 Holmes Ave.; zastopnica: Frances Stergar, 768 Warman Ave. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo ob 3. uri pop. v šolskem poslopju.

135. Društvo sv. Cirila in Metoda, Gilbert, Minn. Predsednik: Leo Kukar, box 246; tajnik: Frank Koshar, box 553; zastopnik: Ant. Erchul, box 214. Mesečna seja: vsako četrto nedeljo v Ant. Intiharjevi dvorani.

136. Društvo sv. Družine, Willard, Wis. Predsednik: Josip Pekol, box 12; tajnik: Frank Perovšek, box 10; zastopnik: Ig. Česnik, box 69. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo ob 9 uri dopoldne v Cerkveni dvorani.

137. Društvo sv. Ant. Padov., Aurora, Minn. Predsednik: Jakob Šerjak, box 275; tajnik: John Lesar, box 163; zastopnik: John Kmet, box 31. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo.

139. Društvo sv. Ane, La Salle, Ill. Predsednica: Johana Bruder, 154—3rd St.; tajnica: Maria Stušek, 1043 — 2nd St.; zastopnica: Maria Pražen, 1121—3. St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v šolski dvorani.

140. Društvo sv. Rozalije, Springfield, Ill. Predsednica: Johana Bučar, 1009 So. 15. St.; tajnica Lucija Kužnik, 1201 So. 19. St.; zastopnica: Rozalija Kulovic, 1916 E. Stuart St. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo v slovenski šoli.

142. Društvo sv. Jurja, Lansford, Pa. Predsednik: Ignac Slakoper, 6 W. Ridge St., Lansford, Pa.; tajnik: Stephen Slakoper, box 247, Coaldale, Pa.; zastopnik: John Kupres, 210 West Water St., Lansford, Pa. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v Lansford, Pa.

143. Društvo sv. Jan. Krstn., Joliet, Ill. Predsednik: